

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

Nr. 7. XV aastakäik

TEATAJA

1. aprillil 1940

Ilmub kaks korda kuus.

Tellimishind:

Aastas . . . kr. 3.50
Poolaastas . . . " 2.00
Välismaale . . . " 7.00
Poolaastas . . . " 4.00

Toimetus ja talitus

Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20
Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:
igal äripäeval 12—2 p. l.

Kuulutuste hinnad:

$\frac{1}{4}$ lhk. . . kr. 40.00
 $\frac{1}{2}$ " . . . " 22.00
 $\frac{1}{4}$ " . . . " 12.00
Kaanekülgedel—kokkuleppel

SISU: Eesti väliskaubanduse arengust. Merekindlustus — eriti sõja ajal. Jaekaubanduse väljivaadetest. Hamburgi priisukohtu praktikast. Maksustamisüsimusi. Kaubandus-tööstuskoda Teataja toimetaja vahetus. Väliskaubanduslik informatsioon. Majanduslikke teateid kodu- ja välismaal. Äride register. Välisbörssid. Kaubahindu. Toiduainete turg. Tallinna börsi kursisedel.

BOSCH

Auto-, mootorratta-, lennuki-, diiselmootorite varustus ja tagavara osad. Jalgrattavalgustus. Bosch-haamrid. Tööriistad ja akujaam.

VERITAS õmblusmasinad.

URANIA kirjutusmasinad.

KUHLMANN joonestamisaparaadid.

GORGON Pensylwania õlid.

VEGA, URANIA, ELFA jalgrattad.

Nõudke eri pakkumisi!

Magnetod, auto elektriosa, diiselmootorite varustus jne. laske korradada eranditult **Bosch-töökojas**, sest ainult meil töötavad Bosch-eriväljaõppega töötajad.

K/K. ARNOLD UNGERSON

TALLINN, VENE 6.

Telefonid. Juhatus ja kaugekõned 428-55, kontor ja Bosch-ladu 448-90

Joh. Lorup'i

klaasivabriku esinduskauplus

Tallinnas, Vabadusväljakul 7, EKA majas
Telefon 443-95

M ü ü g i l:

Valge ja värviline, lihvitud ja graveeritud
kristall ja poolkristall

Suures valikus:

mitmesuuguseid lauaserviise, tualetigarnituure, kingi-
tusesemeid, pokaale, lille- ja puuviljavaase, tuha-
toose jne.

Tutvuge kodumaa klaasitööstuse saadustega!

MAJANDUSESSENTSID

Likööri, veini, napside ja magusroogade valmistamiseks:

Ananas
Apelsin
Aprikoos
Aprikotin
Arrak
Banaan
Benediktiin
Chartreuse
Curaçau
Grenadine

Kakao
Kirss
Cognac
Kohv
Köömen
Maasikas
Madeira
Malaga
Mandariin
Maraskino

Mustsõstar
Mõrumandel
Õun
Ploom
Pirn
Portvein
Punš
Pähkel
Punane vein
Riia Balsam

Rum-Jamaika
Sherry
Sidrun
Subrovka
Vaarikas
Vanille
Vaidmeister
Veiniäädikas
Virsik

Eesti väliskaubanduse arengust

Kas on üldse mõtet praegu kõnelda Eesti väliskaubanduslikust orientatsioonist, mil erakordsest olustikust tingituna tunduvalt segi on paiskunud senised kaubandussuhted välismaaga, mil Eesti väliskaubanduse regionaalne kujunemine on suurel määral sõltumas olukorrast rahvusvahelise poliitika taustal, kasutada olevatest kaubateedest ja muudest tihtipeale ettenähtamatute tegurite esilekerkimisest? Alljärgnevalt on tahetud vaid tuletada meele ja võtta lühidalt kokku mõningaid iseloomustavaid jooni Eesti väliskaubanduslikust orientatsioonist enne sõja puhkemist Euroopas möödunud aasta sügisel, millest võidakse teha teatavaid oletusi ja reservatsioone väliskaubanduse edaspidise arengu kohta.

Kuni sõja puhkemiseni etendas Eesti väliskaubanduses kõige kaaluvamat osa kaubavaheetus Inglismaaga ja Saksamaaga. Nõnda moodustasid need mainitud kaks riiki üksinda tunduvalt üle poole kogu Eesti väliskaubanduslikust läbikäigust: 1938. aastal ulatus väliskaubanduslik läbikäik ümarguselt 211 milj. kroonini, millest Inglismaa ja Saksamaa kokku moodustasid üksinda 120 milj. kr. Inglismaa oli püsivalt Eesti suurimaks ekspordituruks, kuhu suundus tavaliselt enam kui üks kolmandik väljaveost aastas. Aga mitte vähemoluliseks ekspordituruks, eriti hilisemal aastail, kujunes Saksamaa, kuhu saadeti näiteks 1938. a. üle 31% ekspordist. Seega ekspordi suhtes osutusid nii Inglis- kui ka Saksamaa enam-vähem ühesuguse tähtsusega turgudeks. Veidi teisugusem oli pilt importkaubanduse alal. Niimelt osutus sisseveo suhtes Eestile tavaliselt eriti tähtsaks Saksamaa, kust teostati ligemale üks kolmandik kõigist välisostudest aastas. Inglismaa osatähtsus importkaubanduses oli tunduvalt väiksem: 1938. a. kogu impordist moodustasid ostud Inglismaalt ümarguselt 18%. Seega näeme, et kogu Eesti rahvamajanduse varustamise seisukohalt väliskaupadega on olnud Saksamaa märksa olulisema tähtsusega kui Inglismaa. Muidugi pole sellega veel üteldud, nagu oleks Saksamaa võinud kõigi välismaiste toodete alal olla Eesti rahvamajanduse varustajaks. Küll aga on import Saksast olnud ka tunduvalt mitmekesisem kui Inglismaalt. Mõeldagu vaid tarbimiskaupade impordi mitmekesisusele Saksast, samuti ka mitmesuguste tööstustoorainete sisseveole sealt.

Kui nüüd võrrelda Eestit teiste Baltimaa-

dega, siis võime küll konstateerida, et Läti ja Leedu väliskaubanduslikus orientatsioonis on Inglismaa ja Saksamaa etendanud märksa suuremat tähtsust. Nõnda ulatus näiteks Läti importkaubanduses Inglismaa ja Saksamaa osasuurus 1938. aastal 58%-ni, ekspordikaubanduses aga koguni üle 75%; seega Lätil oli eriti just väljavedu orienteeritud tugevasti mainitud kahte suurriiki. Et Eesti väliskaubandus on olnud Inglismaast ja Saksamaast vähem sõltuv, kui me seda võime märkida Läti ja Leedu suhtes, on see teataval määral tingitud olnud tõenäoselt ka Eesti soodsamast geograafilisest asendist kaubavaheetuks Skandinaaviamaadega, eriti just Rootsiga ja Soomega, missugused maad Inglis- ja Saksamaa järele on kuulunud Eesti tähtsamate kaubanduspartnerite hulka.

On ju ka päris arusaadav, miks Eesti väliskaubandus on olnud nii tugevasti Saksamaa ja Inglismaa poole orienteeritud. Mõlemad mainitud suurriigid on tööstusriigid suurimal määral ning Eesti rahvamajanduse loomise struktuur on sundinudki otsima nii ekspord- kui ka importturge peamiselt tööstusmaadelt. Eesti tähtsaimad sisseveokaubad on metallid, metalli-, keemia- ja viimistletuimad tekstiiltooted; Eesti tähtsaimad väljaveokaubad on põllumajandus- ja metsatööstussaadused, metsatööstussaadused laiemas mõttes, tekstiil- ja poolfabrikaadid, milledele hilisemal aastail on lisanenud põlevkivisaadused. Kuid teiselt poolt ei saa jätta mainimata asjaolu, mis omalt poolt teataval määral on kaasa mõjunud Eesti väliskaubandusliku orientatsiooni võrdlemisi tugevale ühekülgsusele; märkida tuleks siin nimelt monopolitettvõtete loomist väliskaubanduses, millise süsteemi süvenemisega näib kaasunud olevat sõltuvuse suurenemine ühest-kahest välisturust.

Peale Inglise ja Saksa osutused Skandinaavia- ja Baltimaad Eestile tähtsaimaks kaubanduspartneriteks. Nimetame kõigepealt Rootsit, kellega kaubavaheetus läbikäik 1938. a. ulatus näit. üle 13 milj. krooni, seega ümarguselt 10% sellest läbikäigust, mis moodustas Eesti kaubavaheetus Inglismaaga ja Saksamaaga kokku. Märkida tuleb ka, et viimaseil aastail näitas väliskaubandus Rootsiga jälle elavnemist. Skandinaavia- ja Baltimaadest tähtsusest teisel kohal seisis Soome, kellega kaubavaheetus näiteks 1938. aastal ulatus üle 10 milj. krooni. Muuseas Soome oli mainitud

aastal tähtsuselt kolmas välisturg üldse Eesti eksportkaubandusele.

Mõlemad Eesti lõunapoolsed naabermaad, nii Läti kui ka Leedu, on Eesti väliskaubanduslikus orientatsioonis etendanud võrdlemisi tähtsusetut osa. Meenutame sel puhul vaid faktilisi andmeid kaubavahetuse kohta mainitud kahe Balti maaga: 1938. a. näiteks moodustas import Lätist kõigest veidi üle 1% kogu Eesti importkaubandusest tol aastal, ja import Leedust moodustas omal ajal koguni vaid 0,2%! Parem ei olnud olukord ka eksportkaubanduse alal: viimasest moodustas Läti nimetatud aastal samutigi veidi üle 1%-di ning Leedu — 0,8%! Mõistagi on selliselt kujunenud olukord inigitud suurel määral Baltimaade üksteisega tugevasti sarnlevast rahvamajanduslikust tootmisstruktuurist ja paralleelselt rajatud tootmis-harudest, ent ka mõnedest muudest takistavast tegureist, mis ei ole aga kõrvaldamatud.

Üheks tähtsaks kaubanduspartneriks Eestile on olnud ka Nõukogude Liit, kellega kaubavahetus viimaseil aastail jällegi elavnes. Aastal 1938 ulatus Eesti väliskaubanduse läbikäik Nõukogude Liiduga 9,5 milj. kroonini, kusjuures importkaubanduses Nõukogude Liit moodustas ligemale 5%-se osatähtsuse ning eksportkaubanduses 4,2%. Mitte üksi oma ulatusest nimetamisväärne, vaid ka oma struktuurilt on eeskätt import Nõukogude Liidust olnud võrdlemisi mitmekesine. Nõukogude Liit on Eesti rahvamajandust suuremal või vähemal määral varustanud küll mõnesuguste maitseainetega, keemiatööstussaadustega, metallidega, põllumajanduslike ja tööstuslike tootmisvahenditega. Seda importi on Eesti tasunud küll märksa vähem mitmekesisema ekspordiga Nõukogude Liitu; mainimist vääriksid vaid tallanahk, paber, toornahad ja rõõskpiim.

Ei tule jätta mainimata ka Põhja-Ameerika Ühendriike. On tõsi, et hilisemal aastail võrreldes varematega kaubavahetus Ühendriikidega on tunduvalt läinud tagasi, seda siiski nimelt importkaubanduse osas. Nõnda on tugevasti vähenenud transportvahendite, bensiini j. t. toodete import Ühendriigest ning sisseoste on selle asemel teostatud teistest maadest. Säilis esijoones tähtsaim importkaup Ühendriigest, nimelt puuvill, mille sissevedu sealt hilisemal aastail litsentsisüsteemi kehti-

misega pole vähenenud, vaid soodsamate hindade tõttu koguni on suurenenud.

Eesti kaubavahetus eespool loetletud maadega ei näita muidugi kaugeltki lõplikku pilti Eesti väliskaubanduslikust orientatsioonist. Mainime siinkohal, et maade arv, milledega Eesti peab kaubandussuhteid, ulatub tegelikult 100-ni. Muidugi on siin hulgas rohkesti maid, mis sisseveos või väljaveos esinevad partnerina vaid ühe-kahe kauba alal. Eriti silmapaistvalt mitmekesine on näiteks kodumaise paberitööstuse eksporditurgude võrk, või sisseveo alal toornahkade importiturgude koostis. Kuid, nagu juba tähendatud, Eesti üldises väliskaubanduslikus orientatsioonis etendavad siiski mõõduandvat tähtsust vaid kaks maad: Inglismaa ja Saksamaa.

Sõja puhkemisest saadik on kaubavahetus Inglismaaga faktiliselt täiesti lakanud. See ei tähenda iseendast muidugi mitte kohe seda, nagu oleks selle tõttu Eesti väliskaubanduse läbikäigus tekkinud umbes 50-milj.-kroonine lünk. Kuigi möödunud aastal viimased neli kuud Euroopas valitses sõjaolukord, ulatus 1939. a. Eesti väliskaubanduse läbikäik ümarguselt 220 milj. kroonini, olles seega isegi veidi suurem kui eelmisel aastal. Ja me näeme isegi tänava jaanuaris, et väliskaubanduse läbikäik on jäänud samale tasemele nagu möödunud aasta jaanuaris: seda ei tõenda mitte üksi väärtuse, vaid ka koguse andmed. See näitab, et hoolimata kõigest on väliskaubanduses üldjooneliselt peagu suudetud säilitada endine tase, ehkki muidugi üksikutel aladel on olnud muutusi ning kerkinud esile tõsiseid raskusi. Mõistagi on ekspordi seismajäämine Inglismaalt teiselt poolt mõjunud teataval määral tõkestavalt ka vabade deviisiülejäakide tekkimisele, kuna Eesti kaubandusbilanss Inglismaaga oli tavaliselt tugevasti aktiivne ja kaubavahetus põhines vabade deviiside alusel. Eriti praeguses olustikus on käsutamine vabade deviiside üle suure tähtsusega, seda enam, et peagu kõik riigid nõuavad tasumist akreditiivide kaudu.

Kaubavahetus Saksaga on aga seevastu sõja puhkemisest saadik varemast veelgi suuremal määral intensiiverumas; kuid et see toimub kliiringsüsteemi alusel, siis Saksast saadav ekspordivaluuta ei osutu mitte vabalt kasutatavaks, vaid ainult ostude õiendamiseks sealt.

Merekindlustus — eriti sõja ajal

Õigusteadlane N. Rahe

(Järg)

IV. Sõjaohukindlustus Eestis.

Vastavalt Vabariigi Valitsuse otsusele 9. septembrist 1939. a. on majandusministrile lubatud kasutada väliskaubanduse ja laevade liiklemise takistamatuks jätkamiseks Rahvamajanduse Elustamise Fondi ressursse kuni 5 miljoni krooni ulatuses sõjaohukindlustuse tagamiseks (p. 1). Sõjaohukindlustuse tagamisel on majandusministril õigus sõlmida kokkuleppeid kindlustusseltsidega (p. 2). Selle täitmiseks Majandusministeerium ühelt poolt ja „Eesti Pool“, kes koosneb kindlustusseltsidest k-a/s. „Eesti Lloyd“, Eesti k-a/s. „Polaris“, Põhja k-a/s. „Eesti Union“, k-a/s. „Hansa“, Eestimaa k-a/s. „EKA“, ühistegelik k-s. „Eesti“ ja Eesti Ühistegelik Kindlustus-Keskselts, teiselt poolt sõlmisid lepingu 13. septembril 1939. a. Selle lepingu § 1 kohaselt „Eesti Pool“ esitab sõjaohuriski kindlustusettepanekud majandusministrile tagatise saamiseks eelkirjeldatud ressurside arvel, kusjuures „Eesti Pool“i“ osa sõjaohuriskist on 30%, kuid mitte rohkem kui 45.000 kr. ühe kiili peale. See 45.000 kr. on ühtlasi „Eesti Pool“i“ kuuluvate seltside omavastutuse maksimumide liitsumma (§ 2). Poolte vastutus algab ja lõpeb kindlustatud ja tagatud riski osade suhtes üheaegselt (§ 3). Preemiad määrab kindlaks majandusminister ja Majandusministeerium saab tagatud riskiosalt *pro rata* osa preemiast „Eesti Pool“ilt“ (§ 4), mis kantakse Rahvamajanduse Elustamise Fondi eriarvele a/s. „Keskkassas“ (§ 8). Leping lõpeb juhul, kui Eesti peaks sattuma sõtta, üldiselt aga 31. detsembril 1940. a., kuid kui ei ole eelnenud kolmekuulist ülesütlemist üheltki poolt, siis leping pikeneb automaatselt ühe kalendriaasta võrra (§ 9). Teistel vastavatel Eesti kindlustusseltsidel on jäetud vabaks juureastumise võimalus „Eesti Pool“i“ poolel (§ 10).

Eeltähendatud Vabariigi Valitsuse otsuse (p. 2) kohaselt on majandusministril õigus riigile võetud riisikot kas täieliselt või osaliselt edasi kindlustada välismaal, mida suuremate riisikote puhul on ka tehtud. Sama otsuse (p. 4) põhjal majandusminister määras tagatiste andmise ettepanekute tegemiseks „Sõjaohukindlustuse komisjoni“ Majandusministeeriumi juure. Sõjaohu kindlustustingimuste vastuvõtmiseks ja edaspidi sel alal tekkivate probleemide lahendamiseks majandusminister määras „Sõjaohu kindlustusnõukogu“, kus on esindatud Ma-

jandusministeerium, kindlustusseltsid, laevaomanikud, töösturid ja kaupmehed ning sõjaohukindlustuse komisjon.

Ühel ajal eelkirjeldatud lepingu sõlmimisega võtsid pooled vastu ka „Sõjaohu kindlustuste andmise korra“, mis on lepingu (§ 1 kolmas lõige ja § 11) lahutamatu osa. Selle korra tingimustest nähtub, et ainuõigus kindlustusettepanekute vastuvõtmiseks sõjaohu kindlustusele on „Eesti Pool“i“ kuuluvatel kindlustusseltsidel (§ 1). Edasi nähtub, missuguseid andmeid peavad sisaldama kindlustusvõtja avaldused laeva kasko (§ 2) ning kodumaa (§ 3) ja välismaa (§ 4) laevadel veetavate kaupade kohta, kodumaa laevade sadamas seismise ajal (§ 5), laeva meeskonna asjade (§ 6), prahirahade, charterprahi (laeva üür), laadimise ja lossimise kulude, avariimaksude, bodmerii nõudmiste ja muude huvide kohta (§ 7).

„Eesti Pool“ saades kindlustusvõtjalt avalduse hindab pärast esitatud andmete kontrollimist kindlustatava objekti, nõuab tarviduse korral täiendavaid andmeid, määrab kindlustussumma ning esitab asjatoimetuse sõjaohukindlustuse komisjonile (§ 9), kes vaatab läbi esitatud andmed ja teeb ettepaneku majandusministrile tagatise suuruse ja preemiamäära kohta (§ 11). Majandusministri otsusest saadetakse ärakiri ühes „Eesti Pool“i“ avalduse juures esitatud lisadega „Eesti Pool“ile“ vastava poliisi väljaandmiseks (§ 13).

Kaupade (§ 10) ja kasko (§ 11) sõjaohukindlustuse tingimuste kohaselt peab kindlustusvõtja esitatud nõudmise tõenduseks pärast kahjude tekkimist viivitamata esitama kindlustusandjale tarvilised dokumendid. Kui 6 kuu jooksul, arvates õnnetusjuhu asetleidmisest, kindlustusvõtja pole esitanud oma nõudmist kindla summa peale, kaotab ta igasuguse õiguse hüvitusele käesoleva kindlustuslepingu järgi. „Eesti Pool“ esitab kindlustusvõtja avalduse ühes kahjude kindlakstegemise materjaliga (§ 14) sõjaohukindlustuse komisjonile, kes siis (lepingu § 6 kohaselt) annab kaks komisjoni-liiget ja „Eesti Pool“ kaks esindajat „Sõjakahjude likvideerimise komisjoni“ moodustamiseks. Viimane esitab oma töö tulemused sõjaohukindlustuse komisjonile, kes pärast asjalolu selgitamist teeb ettepaneku majandusministrile tagatud kahjutasu väljamaksmiseks (p. 14).

Olulise tähtsusega kaupade sõjaohukindlustuse tingimustes on § 11, milles käsitletakse kindlustusvõtja teatamise kohustust kindlustusandjale kindlustatud kaupade kaaperdamisest, kinnivõtmisest, kinnipidamisest või arestist. Teadaande mitteesitamisel kaotab kindlustusvõtja nõudeõiguse kindlustusandja vastu. Sõdiva riigi surveabinõudest (repressaalidest) on üheks mooduseks „embargo“, hõlmates nii laeva kinnipidamise (Schiffshaft), sadama sulgemise (Hafensperre) ja laevaaresti (Schiffsarrest) mõisteid kui ka laeva konfiskeerimist (Seerequisition) kasutamistasu eest enda transpordi vajadusteks (*jus angariae*). Meil tuleks „kinnipidamise“ all mõista embargot laiemas mõttes, kõike eelkirjeldatud hõlmavaks, kuna „arest“ üksi oleks embargo kitsamas mõttes. Priisimise all mõeldakse praegusel ajal sõdiva vastase või erapooletu riigi kahtlusaluse eraomanduse — kas laeva või laadungi — „kinnivõtmist“ (seizure) sõdija käsutusse. Kui aga laadung ja laev ühiselt priisitakse, siis on meil tegemist „kaaperdamisega“ (capture). Laeva priisimiseks on küllal-dane põhjus, kui laeval puudub üks all-loetletud dokumentidest: liputunnistus (certificate of registry), munsterroll, laeva päevaraamat (log-book), laadungi nimestik (manifest of cargo), konossementid, veokirjad (bills of lading) ja prahileping (charter-party), kui prahtimine aset leidis.

§ 11 ettenähtud teadaandega üheaegselt peab kindlustusvõtja esitama originaalsel kujul terve kirjavahetuse, mis puudutab kaupade ostu või

müüki ja tasumist, konossementi, sõja- ja merekindlustuspoliise, fakture ja notariaalseid tõendeid tarbimismaa kohta. Kindlustusandja võib veel täiendavaid tõendeid nõuda, kui need on tarvilised kaupade vabakssaamiseks. Võõrkeelsed dokumendid tuleb varustada legaliseeritud tõlgetega. Kui § 11 eeskirjade kohaselt kindlustatud kaubad või nõudeõigus nende eest saada tasu peale antakse üle priisikohtule, siis kindlustusvõtja õigus hüvituse peale ei hakka kehtima enne priisikohtu poolt tehtud otsuse jõustumist.

Tavaliselt on tehtud kõik, et laev või laadung ei annaks priisimiseks põhjust, sest üldiselt on ju teada sõjakonterbandi nimestikud, mis Londoni 1909. a. deklaratsiooni ja maailmasõja kogemuste varal on koostatud Britis 5. sept. 1939. a. ja Saksas 12. sept. 1939. a., kuid praeguse totaalse blokaadi juures erapooletute riikide merekaubandus satub järjest sõdijate riikide uute korralduste ette, missuguseid on võimatu ette näha.

Mere- ja üldiselt transportkindlustus sõjaohu vastu on meil näidanud pidevat tõusu ja praegune navigatsioonieelse aja sõjaohukindlustuste arv ületab möödunud aasta navigatsiooni-aegse kindlustuste arvu.

Sõjaohukindlustuse laiemisest tingituna on Majandusministeeriumis valmimas sõjaohukindlustuse seaduse eelnõu, mis näeb ette riiklikult tagatavate sõjaohukindlustuste ressursside suurendamise 20 miljoni kroonini.

(Lõpp.)

Jaekaubanduse väljavaateist

Sõja puhkemine tõi muudatuse ka jaekaubanduse olukorda ja kogu selle ala tegevus toimub praegu erakordseis tingimuses, mis ei olene jaekaubandusest endast, vaid on suurel määral seotud väliskaubanduse arenguga ja rahva üldise ostujõuga. Sõja puhkemisega tuli jaekaubandusele uusi kohustusi puutumata-tagavarade soetamisega. Kuigi puutumata-tagavarade soetamine ei nõudnud eriti suuri materiaalseid kohustusi, siiski osale jaekaubanduslikele ettevõttele osutusid ka need nõudmised küllaltki raskeiks. Teiseks raskuseks osutus asjaolu, et jaekaubandus, kasutades kaubakrediite, oli kohustatud neid kiires korras õien-dama ning üle minema ostudele sularahas. Võttes aga arvesse seda, et jaekaubandus kasutab vähesel määral pangakrediite ning et tal ei olnud võimalik muretseda uusi kapitali, siis tuli paratamata vähendada kaubaladusid.

Kuigi sõja esimesed kuud näitasid käivate tõusu, mis oli tingitud sellest, et tarbijaskond soetas endale suuremaid tagavarasid, ei suurenenud läinud aastal üldkäive jaekaubanduses tõenäoselt kuigi palju, sest jõulueelsed kuud näitasid omakorda jälle käivate tagasiminekut. Pealegi vähenes kaubahindade tõusuga ostjaskonna ostujõud, uute kaupade saamisel tulid ilmsiks raskused, impordi vähenemisega kadus osa kaubaartikleid üldse siseturul — see kõik on vähendanud viimasel ajal kaubanduslikku käivet. Kõigele eelmainitule seltsib veel asjaolu, et neid artikleid, missuguseid müüdi järeelmaksuga, ei ole praegu võlgu müüa võimalik, ja kuna ostjaskonnal puudub vaba raha, siis jäävad need osaliselt müümata.

Osa kauba, nagu suhkruga ja petrooleumi, müük on reguleeritud tšekisüsteemiga ja loomulikult sellest tingituna on nende artiklite,

mis jaekaubanduses sageli moodustavad küllalt nimetamisväärse osa, koguslik läbimüük vähenenud.

Erakordselt lumerohke taly tihtipeale ummistas meie teid ega võimaldanud kiiret kaupade kätetoimetamist, mis omakorda tunduvalt tõstis kaupade veokulusid. Nii näeme, et meie saartel ja kodumaa kaugemates nurkades tuli tihtipeale suhkrut ja petrooleumi müüa omahinnaga, vahel veokulude tõusu tõttu koguni alla omahinda.

Sellest kõigest tingituna näeme, et nii mõnigi kaubanduslik ettevõte on juba sunnitud oma ukseid sulgema. Käesoleval aastal Tallinnas lunastati kaubanduslikke äritunnistusi vähem ligemale 100, Pärnus ca 50 ja Narvas ca

30. Tuleb arvestada, et osa ärisid, missugused äritunnistused lunastasid aasta algul, on sunnitud oma ukseid sulgema, kuna praegune läbimüük ei kata nende ärikulusid.

Kokku võttes võib tähendada, et jaekaubanduse käivete tagasiminekut võib oodata lähemas tulevikus, kuigi hindade tõus näiliselt tõstab läbimüüke, kuna aga koguselt kauba müük kindlasti väheneb. Pealegi tuleb arvestada ka seda, et rida kaubanduslikke ettevõtteid, kellel omakapitalid on vähesed nende normaalseks tegevuseks, peavad paratamatult oma ukseid sulgema ja sellega tekitavad ka raskusi neid finantseerinud ettevõttele.

A. M.

Hamburgi priisikohtu praktikast *)

Hamburgi priisikohtu president dr. C. Rotenberger on käsitlenud mõningaid senise kohtu praktikaga lahendatud õigusküsimusi.

1. Kehtiva õiguse järgi loetakse tingimatuks konterbandiks ained sõjavarustuse, selle osade, püssirohu, lõhkeainete jne. valmistamiseks või tarbeks.

Mõned asjaosalised, kes m. s. pleegitud ja pleekimata sulfiit- ja sulfaattselluloosi on Inglismaale prahtinud, on väitnud, et käsitusel olev laadung on määratud eranditult paberi tootmiseks ja on nii üldiselt kui ka vahenditult üksnes paberi valmistamiseks kohane.

Priisikohtu arvates ei ole sel asjaolul olulist tähtsust. Priisioiguslikust seisukohast on oluline üksnes objektiivne kasutamisevõimalus. Kuna nii saksa kui ka erapoletud eksperdid on väitnud, et nii sulfiit- kui ka sulfaattselluloosi pleegitud või pleekimata kujul võib muuta lõhkepuuvillaks (mida ka tehakse), on sellane tselluloos tingimata konterbant, olgugi et see konkreetsel juhul oli määratud paberi tootmiseks või olgugi, et seda alles järelkäiva töötlemisega sai tarvitada lõhkeaine valmistamiseks.

2. Kuna priisioigus ei riiva põhimõtteliselt kaubavahetust neutraalsete riikide vahel, siis „konterbandi“ mõiste selgitamisel on oluline „vaenuline sihitus“. Kaup loetakse vaenuliselt sihituks muuseas ka sel juhul, kui laev peaks vaenulisse sadamasse ka möödaminevalt sisse sõitma. Üks Norra kauba-

käsitaja väitis, et seaduse mõiste kohast vaenulist sihitust ei olevat, kui tõendatavat, et laadungit vaenulises sadamas ei lossita. Näiteks ei olevat mõeldav tselluloosi sihtkohana Kanada kui suurim tselluloosi eksportöör, olgugi et laev Kanada sadamas punkerdas.

Seda seisukohta ei saanud priisikohus omaks võtta, sest vaenlasel on võimalik oma sadamas laadungit haarata, mis kontrolli puudusel on koguni võimalik.

Üks asjaosaline reeder, kelle laev oli teel Eestist USA-sse, väitis, et ta polevat annud korraldust punkerdada Methilis (Šotimaal). Laeva peatamisel olevat laeva kapten kahelnud, kas punkerdada Methilis või Rotterdamis.

Priisikohtu arvates on reeder, kes ise pole punkerdamiskoha üle korraldust annud, jätnud sellega otsustamise kaptenile. Seda kaptenit aga, kes tõsiselt on kaalunud kahe võimaluse hulgast ka vaenulises sadamas punkerdamist, tuleb kohelda üheväärselt kapteniga, kes juba on otsustanud vaenulisse sadamasse sisse sõita. Kohtu arvates on täiesti küllaldane, kui vaenulise sadama kasutamine on alternatiivne, mis aga igal silmapilgul võib oma alternatiivse iseloomu kaotada.

3. Igas käsitletud juhtumises on osa mänginud küsimus, kas laadung on vaenulises või neutraalses omanduses. Sellest sõltub esmajoones lahendus, kellel võimaldada priisikohtus asjaomasena esineda. Pealeselle aga võib neutraalse konterbandi vastandina vaenulisele kaaperdada üksnes tasu vastu, kui laev selle peatamisel ei olnud teadlik, et kaubad kuuluvad konterbandi nimestikku. Nii näi-

*) Zeitschrift der Akademie für Deutsches Recht. 1. März 1940. a. järele.

teks juhul, kui Soome aurik peatati tselluloosi-laadungiga teel Inglismaale, on otsustava tähendusega, kas laadungi omandiõigus kuulub Inglismaale või Soomele. Praktika kohaselt loetakse enamasti laadung kuuluvaks Soomele. Kehtiva priisikorralduse kohaselt tuleb kahtluse korral lugeda kaup vaenulises omanduses seisvaks. Seni ei ole priisikohtu poolt lahendatud küsimust, kas vastav tõenduse koorem lasub kaptenil või peab priisikohus selle küsimuse ise oma ameti poolest lahendama. Maa-ilmasõjaaegne praktika väidab, et kaupade omandusõigus, mille üle konossementid on antud, on „üleandmisel“, ja seepärast peab neutraalne laadija tõendama, et kaupade omandiõigus ei ole veel vaenlasele üle läinud.

Ka ei ole priisikohus seni võtnud seisukohta, kas Soome, Rootsi või Balti riikide õiguse järgi omandiõigus kaubale läheb üle selle üleandmisega või juba kohustusliku ostumüügi lepingu sõlmimisega või isegi kauba laadimisega.

Priisikohus on otsustanud, et kauba omandiõigus läheb Inglismaale üle hiljemalt konossementide väljaostmisega; seda ka siis, kui see toimub pärast laeva peatamist. Asjaomased on väitnud küsimuse kohta, kas „vaenuline või neutraalne kaup“, et mõõduandev olevat laeva peatamise või koguni lõpparutuse aeg kohtus. Nii tulevat kaup pidada neutraalseks, kui omandiõigus laeva peatamisel ei olevat veel inglise ostjale üle läinud või ka siis, kui viimane on enne asja lõplikku arutamist neutraalsele laadijale tagasi saatnud. Priisikohus on aga asunud seisukohale, et enne lõplikku asja arutamist toimunud omandiõiguse ülekanne teeb kauba vaenuliseks. See on ka ainus või-

malik tõlgitsus, sest iga laadija arvestab, et teel olev kaup ja vaenlasele määratud kaup ka mõne aja pärast selle omandusse pöörduv. Vastasel korral ei saaks üldse vaenulist kaupa leiduda, kuna enamasti laeva peatamisel konossementid lähevad üle neutraalsele kindlustusseltsile, kes kahjutasu makstes ise laadungi omanikuks muutub.

4. Sõltuvuses omandiõiguse küsimusega on probleem, kellele võimaldada osavõtt „asjaosalisena“ priisikohtu menetlusest. Priisikohus on neiks lugenud peatatud laeva ja kauba omanikke ja ka neid, kel on õiguslik huvi priisi vabastamiseks. Viimaseks on loetud laadija, kelle kahju on kindlustusseltsilt tasutud, kuna tema, kui kindlustatu on kohustatud kõike vajalist toimetama, et seltsi abistada priisioiguslike nõuete teostamisel.

5. Neutraalse kauba eest tasu nõudmine oleneb asjaolust, kas laev peatamise momendil teadis kauba ülevõtmisest konterbandi nimestikku. Kuna see on erandeeskiri, siis lasub vastav tõenduse koorem neutraalsel asjaosalisel. Laeva all mõeldakse esmajoones kaptenit, kuid ka laeva reederit, kui see laeva informeerimata välja laskis või hoolimata raadiouhendusest ei ole kaptenile teinud vastavaid korraldusi. Sõja puhkemise algpäevil ei ole priisikohus selles osas karmilt talitanud. Nii on kahel juhul loetud väited lugupidamisväärseks, kuna laevad väljusid otse pärast sõja puhkemist. Teisest küljest ei tuldud vastu ühele soome reederile, kes novembri algul tselluloosiga Soomest Inglismaale väljus, pärast seda, kui suur arv Soome laevu selle Soomele tähtsa eksportartikliga oli peatatud.

E. P.

Maksustamisküsimusi

Maksuinspektor otsusega 24. dets. 1938. a. trahvis MKS § 147 alusel N. N'i 250 kr. ebaõige vastuse andmise puhul järelepärimisele MKS § 45 alusel. Inspektor jättis vastulause tagajärjeta. Maksupeakomitee, arutanud asja N. N. kaebusel, otsustas tühistada maksuinspektori otsuse ja vabastada N. N. temale määratud trahvist. Maksupeakomitee põhistas oma otsuse järgmiselt: Kirjaga 25. okt. 1938. a. on maksuinspektor MKS § 45 põhjal N. N'ilt nõudnud teateid viimase poolt X. Y'ile müüdud kauba väärtuse kohta. Kirjaga 1. nov. 1938. a. vastab N. N., et X. Y. on temalt ostnud kaupa sularaha vastu mõnesaja krooni eest; täpsemaid

andmeid N. N. anda ei saavat, kuna tal puuduvat raamatupidamine. Selle kirja peale teatab maksuinspektor, et tal on dokumentaalsed andmed X. Y'i poolt ostetud kaupade kohta, ja ta manitseb N. N'i saatma õigeid andmeid; viimase kirja peale teatab N. N., et tal muid andmeid ei ole. Otsusega 24. dets. 1938. a. on N. N'i trahvitud MKS § 147 põhjal ebaõige vastuse andmise eest. Maksupeakomitee leiab, et trahvimine antud korral pole küllaldaselt põhjendatud. MKS § 45 põhjal võib maksuinspektor nõuda teateid asutustelt ja isikutelt, kuid neid teateid võib nõuda ja nõudmist saab täita ainult niipalju, kuipalju isikul, kellelt

teateid nõutakse, tõeliselt andmeid on, et nõutavaid teateid anda. N. N. ei eita, et ta oli ärivahekorras X. Y'iga ja et viimane on temalt kaupa ostnud; ta väidab aga, et kaup on ostetud sularahas ja andmed ostusumma suuruse kohta puuduvad. Asjatoimetuses leiduvad N. N. arveplankide peale kirjutatud arved, milles on tähendatud, et maksimisel 30 päeva jooksul sularahas saab ostja 5% rabatti; 90 päeva — nettohind. Kuidas kaup tegelikult müüdi, selle kohta puuduvad andmed. Samuti puuduvad andmed selle kohta, et N. N. temalt teadete nõudmisel oleks olnud teadlik sellest, kuidas ja mis tingimustel kaup 1937. a. müüdi. Kaupmehest võib eeldada, et ta oma alatiste ostjatega olnud vahekorradest mäletab enam kui N. N. seda on avaldanud. Kui aga N. N. seda eitab, siis senikaua, kui pole tõendatud, et N. N'il oli rohkem andmeid, ei saa niisugust eeldust seada trahvimise aluseks. Trahvimi-seks oleks olnud põhjust, kui N. N. oleks olnud kohustatud üles märkima X. Y'ile müüdüd kauba hulga ja väärtuse ja neid ülesmärkimisi alal hoidma teadete nõudmise päevani. Niisuguse kohustuse puudumisel tuli maksuinspektoril rahulduda umbkaudselt antud teadetega või nende dokumentaalsete andmetega, mis maksuinspektoril niikuinii olemas olid. Ainult eeldusel, et N. N. võis või pidi mäletama müüdüd kauba väärtust, ei saa trahvi määrata. Seepärast tuleb N. N. trahvist vabastada.

Riigikohtule antud kaebuses palub Maksude Talituse direktor tühistada Maksupeakomitee otsuse, põhjustades oma kaebust järgmiselt: N. N. on Tallinnas I järgu äritunnistusega tegutseva jalgrataste, jalgrattaosade ja elektritarvete kaupluse omanik. Kauba müük, mida tellitakse vahenditult välismaalt, toimub suurel ja väikesel viisil. Seega Kaubandusseaduse § 669, 670 ja järg. põhjal N. N'il peab olema vastav arvepidamine. Samuti Kaub.-sead. § 688 põhjal raamatupidamise puudumine või puudulikkus ei ole vabandatav. MKS § 45 ja 128 kohustavad isikuid ja asutusi andma maksuinspektorile teateid, mis on vajalised maksukohusluse ja maksustamisaluste kohta käivate andmete kontrollimiseks ning maksuseaduste rikkumiste uurimisel. Toimiku andmeil Jõhvis asuva X. Y'i segakaupluse revideerimisel leiti N. N'i poolt välja antud ja tempelmaksustamata arveid. Maksuseaduse rikkumise eest karistuse määramiseks ja lisaärimaksu maksustamisaluse kindlakstegemiseks oli vajaline selgitada N. N'i ja

X. Y'i ärilise vahekorra suurust. Seega maksuinspektori järelepärimine oli põhjendatud. N. N'ile oli isegi kahel korral tuletatud meele MKS § 147 sisu ebaõigete andmete esitamise puhul ja paluti anda täpsed ja õiged andmed X. Y'le müüdüd kauba kogusumma kohta. N. N'i vastulause ja kaebuses toodud põhjendused (raamatupidamise puudumine, mittemäletamine, arvete ära kirjade ja ülesmärkimiste hävitamine) on otsitud vastuväited. Isegi nende tõelisus ei õigusta maksuinspektorile ebaõigete andmete esitamist. Pealegi N. N. kui I järgu kaub. äritunnistusega tegutsev äriees peaks teadma Kaubandusseaduse ja Maksustamiskorralduse seaduse eeskirju. Ainuüksi toimikus olevate andmete järgi (leitud arved) N. N. on 1937. a. müüdüd kaupa X. Y'ile üle kr. 2000.— väärtuses. Maksuinspektorile oli teatatud, et kaupa on müüdüd mõnesaja krooni eest. Vaheostude suuruses näitab selgesti, et N. N'i vastus maksuinspektorile on ebaõige. Neist asjaoludest nähtub, et Maksupeakomitee on aluseeta tühistanud trahvimääramise, mis oli kooskõlas MKS § 147 p. 3 eeskirjaga.

Asja arutanud, poolte seletused ja prokuröri arvamine kuulunud, Riigikohus leiab, et Maksude Talituse direktori kaebus tuleb jätta tagajärjeta. N. N'i ei ole karistatud äriraamatute puudumise eest, vaid ebaõige vastuse andmise pärast MKS § 45 korras tehtud järelepärimistel. Asjas on jäänud kindlaks tegemata, et N. N'il olid äriraamatud olemas ja et andmed, millele teatamist nõuti, olid sisse kantud neisse äriraamatuisse. N. N. ei ole seletanud kindlalt, et ta on müüdüd X. Y'ile ainult mõnesaja krooni eest kaupu, vaid et „arvata vasti“ mõnesaja krooni eest. Teisel järelepärimisel, kus veel kord nõuti õigeid andmeid, vastas N. N., et tal ei ole teada täpsed andmed raamatupidamise puudumisel.

Nii on Maksupeakomitee õigesti hinnanud asjaolusid ja jõudnud otsusele, et N. N'i trahvimiseks puudub alus. Asjaolu, et I järgu kaubandusettevõtteid on kohustatud Kaub.-seaduse järgi äriraamatuid pidama ja et maksuinspektori poolt kogutud andmeil N. N. on müüdüd X. Y'ile kaupu üle 2000 kr., ei õigusta veel eeltoodud põhjusil Maksupeakomitee otsuse tühistamist.

Neil põhjusil AKK § 21 ja 22 p. 1 põhjal

Riigikohus otsustas:

Maksude Talituse direktori kaebuse jätta tagajärjeta.

Kaubandus-tööstuskoja Teataja toimetajate vahetus

H. Anto

1. aprillist s. a. lahkub teenistusest Kaubandus-tööstuskoja „Teataja“ kauaaegne tegev- ja vastutav toimetaja Heino Anto, minnes tervislikel põhjustel pensionile.

H. Anto, kes on jõudmas 60-daisse eluaastasse, on olnud koja Teataja toimetajaks 1926. aastast peale. Enne Kaubandus-tööstuskoja teenistusse astumist oli H. Anto majandusliku ajakirja „Meie Turg“ toimetajaks, II Riigikogu liige ja Vabariigi algaastail Tallinna peapostkontori ülemaks ning Posti Peavalitsuse ülema abiks.

H. Antoga kaotab Kaubandus-tööstuskoda püüdliku ja kohusetruu ametniku, ta kaastöölised sõbraliku ja heatahtliku kolleegi.

Kaubandus-tööstuskoja „Teataja“ uueks tegev- ja vastutavaks toimetajaks on määratud koja sekretär Aleksander Paulus, kes endise toimetaja pika haiguse kestes neid ülesandeid ka seni täitis.

Väliskaubanduslik informatsioon

Kaubandus-tööstuskoja Väliskaubanduse Büroo teated

Transiitkaupade vedu üle Rootsi.

Välisriikidest Eestisse tulevate transiitkaupade dokumendid ei vasta sageli nõudeile, mis on eelduseks kaupade takistamata läbilaskmiseks Rootsi poolt. Arusaamatuste ärahoidmiseks palutakse informeerida kõiki Eesti impordööri, et transiitkaupadena lastakse edaspidi läbi ainult neid kaupu (erandkaubad, mida üldse transiidiks ei lubata), mis saatedokumentide (laeva manifestide, konossementide) järgi on määratud mõnele Eesti firmale, kusjuures nii laeva manifest kui ka konossement peavad olema kooskõlas. Kui laeva konossement on korras ja laevamanifest mitte (näit. on adressaadiks mõni Rootsi vahetalitaja firma), või überpöörduvalt, siis oletavad Rootsi võimud, et vastav saadetus võib olla läbi lastud Rootsile määratud kaupade arvel, ega lase seda kaupa enam edasi. Eksituste selgitamine tagantjärele ei ole harilikult võimalik. Inglise kontroll toimu-

vat peamiselt laevamanifestide alusel. Üheks arusaamatuse põhjuseks dokumentide suhtes on see asjaolu, et kaupu ei saa Eestisse vedada otse konossementidega, ja selle tõttu esineb tihti vastuvõtjana Rootsis mõni sealne vahetalitaja firma. Niisugustel juhtudel pole kasutatud võimalust Rootsi firma järele klambreis näidata ka Eesti firma nimetust ja lõppsihtmaad Eestit. Sama oleks maksev laevamanifestide kohta.

Juhime kõigi meie importööride tähelepanu neile nõudeile ja soovitame tungivalt, et nad kaupade tellimisel üle Rootsi kaupade saatjatele (müüjatele) ja oma ärisõpradele välisriikides annavad täpsed juhised, et nii laevamanifest kui ka konossement oleks näidatud, et kaup tuleb Eestisse. Samuti juhime importööride tähelepanu sellele, et Rootsist ainult täiesti erandjuhtudel võib saada neid kaupu, mida Rootsi ise impordeerib, kuigi üksikud firmad vastasid järelepärimistele, et nad võiksid kaupu anda, kui antakse väljaveo luba.

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt

Väliskaubandus veebruaris 1940

Kaubavahetus välismaaga oli k. a. veebr. tunduvalt väiksem kui m. a. samas kuus. Erakordselt raskete jääolude tõttu langes väliskaubanduskäive poole võrra — 14,8 milj. kr-lt 7,9 milj. kr-ni. Sissevedu kahanes võrreldes m. a. veebr. 6,7 milj. kr-lt 3,3 milj. kr-ni (50,5%) ja väljavedu samal ajal — 8,1 milj. kr-lt 4,6 milj. kr-ni (43,3%), kusjuures väliskaubandusbilanss andis 1,3 milj. kr-ni ulatuva väljaveo ülekaalu 1,4 milj. kr. vastu m. a. samas kuus.

Suhteliselt kahanes eksporditud kaupadest kõige enam valmissaaduste osa, kuna toor- ja poolvalmisainete kui ka elusloomade ja toiduning maitseainete väljaveos on tagasimineku mõõdukam. Elusloomade ja toidu- ning maitseainete müük välisturgudele kahanes võrreldes m. a. veebr. 3,2 milj. kr-lt 2,2 milj. kr-ni (30,3%), toor- ja poolvalmisainete väljavedu 3,3 milj. kr-lt 1,9 milj. kr-ni (42,4%) ning valmissaaduste eksport 1,6 milj. kr-lt 0,5 milj. kr-ni (71,2%).

Sisseveetud kaupadest on tugevasti kahanenud valmissaaduste ja toor- ning poolvalmisainete osa. Valmissaaduste sissevedu langes võrreldes m. a. veebr. 3,8 milj. kr-lt 1,5 milj. kr-ni (61,2%) ja toor- ning poolvalmisainete oma — 2,2 milj. kr-lt 1,2 milj. kr-ni (45,2%), kuna toidu- ning maitseainete sissevedu kasvas samal ajal 597 tuh. kr-lt 604 tuh. kr-ni (1,2%).

K. a. esimese 2 kuu väliskaubandustegevus jäi väiksemaks kui m. a. samal ajal — eeskätt raskete jääolude arvel takistatud meretranspordi tõttu k. a. veebr. Kaubavahetuskäive langes võrreldes m. a. esimese 2 kuuga 29,5 milj. kr-lt 22,4 milj. kr-ni (24,1%), kusjuures väljavedu kahanes 15,9 milj. kr-lt 12,0 milj. kr-ni (24,6%) ja sissevedu 13,6 milj. kr-lt 10,4 milj. kr-ni (23,5%). Sisse- ja väljaveo poolel toimunud muutuste tõttu langes väljaveo ülekaal, mis ulatus m. a. esimesel 2 kuul 2,2 milj. kr-ni, tänava samal ajavahemikul — 1,5 milj. kr-ni. („Majandusteated“.)

Rahvusvahelise Kaubanduskoja Eesti Rahvuskomitee peakoosolek

14. märtsil s. a. peeti Rahvusvahelise Kaubanduskoja Eesti Rahvuskomitee peakoosolek esimehe J. Puhk'i juhatusel. Koosolekul arutati muuseas Rahvusvahelise Kaubanduskoja

nõukogu poolt tema istungil 10. novembril 1939 Amsterdamis algatatud käimasoleva sõjaga seoses olevaid küsimusi. Siia kuuluvad esmajoones üldine majanduslik olukord, blokaadiga seotud raskused, nende hulgas erilise tähtsusega väeramatu jõu küsimus kontraktide täitmisel; tööstusliku omandi (patendid, kaubamärgid) küsimus, mida ähvardab sõda ja mille kaitseks on tarvis panna kehtima vastavaid seaduse eeskirju. Ühtlasi arutati küsimust, kuidas osa võtta Rahvusvahelise Kaubanduskoja juures asutatud komiteest majandusliku rahu küsimuse uurimiseks. Sellest komiteest peab igast Rahvuskomiteest osa võtma üks äriees, kellele oleks abiks üks majandusteadlane. Komitee ülesanne on kahekordne: esiteks järelevalve ja pinna sondeerimine, kuidas mõjub sõda majanduslikule ja sotsiaalsele maailma struktuurile, teiseks propageerimine, et saavutatavaks peaeesmärgiks peab alati olema stabiilne ja õiglane majanduslik rahu rahvaste vahel. Pealeselle komitee peab uurima majanduslikke ja rahanduslikke vigu rahvusvahelise majanduse alal viimase 20 aasta jooksul.

Peakoosolek valis uue juhatus, kuna endise juhatus 3-aastane tegevusaeg oli möödunud. Uuesti valitud juhatusse kuuluvad J. Puhk, P. Kurvits, K. Mauritz, E. Rosen ja V. Grohmann.

Pärast peakoosolekut jagas uus juhatus ametid järgmiselt: esimees J. Puhk, abiesimehed P. Kurvits ja E. Rosen, laekahoidja K. Mauritz ja sekretär V. Grohmann.

VIII üleriiklik kaupmeeste kongress

Järgkordne kaupmeeste kongress peetakse 14. aprillil 1940. a. Kaubandus-tööstuskoja ruumes. Kongressi päevakord on esialgsete andmete järgi järgmine:

1. Lühike ülevaade eelmiste kongresside tähtsamate otsuste täitmisest. Ref. H. Simm.
2. Majandusalade koostöö ja müügihindade probleem.
3. Kaupade standardimine ja kaupmeeste osa selle läbiviimisel. Ref. V. Erit.
4. Ülevaade kaubandustegevust normeerivatest seadustest ja määrustest. Ref. A. Virma.
5. Kaupmehe kutse ja seltskondlik positsioon. Ref. H. Simm.

Kuuldavasti esineb kongressil sõnavõtuga majandusminister hra L. Sepp.

Firmat tarvitatagu ühilaselt

Kaubandus-tööstuskoda juhib äripidajate tähelepanu alljärgnevale:

Viimasel ajal on sagenenud nähted, kus äripidajad oma firmat tarvitavad ebaühtlaselt, nii et on raske kindlaks teha, kas ikka on tegemist ühe ja sama firmaga. On tulnud ette juhtumeid, kus ühes ja samas ärikirjas esineb firma koguni kolmesuguselt — kirjaplangil ühteviisi, kirjatekstis teistviisi ja allkirja juures oleval templil koguni kolmandas variandis. Säärane talitusviis sünnitab arusaamatusi ärilises läbikäimises, eriti veel siis, kui on oluline firma täpne nimetus. Seda peaksid kõigepealt silmas pidama väliskaubanduses tegutsevad firmad, kes sõjaoludest tingitult on sunnitud kauba saamiseks või saatmiseks muretsema iga liiki tunnistusi ja tõendeid. Nimetatud dokumentidel firma ebaühtlane tarvitamine võib tekitada välismaal kahtluse, kas ongi tegemist ühe ja sama firmaga, ja arvesse võttes kõikides riikides teostatavat tugevat väliskaubanduse kontrolli on takistused kaubaliikluses paratamatud, kuna uute täiendavate tõendite esitamine on aegaviitev.

Samuti raskendab firma ebaühtlane ja oma suva järgi tarvitamine firmade erinevust teistest firmadest, kuna firmade rohkuse tõttu on tihti pisingi erinevus oluline ja sellest mitte kinnipidamine tekitab konflikte firmade vahel.

Igasuguste arusaamatuste vältimiseks tuleb firmat alati tarvitada sellaselt, kuidas firma on kantud Kaubandus-tööstuskoja juures peetavasse äride registrisse. Peale kõige muu on firmade seaduse vastu eksimine karistatav Kriminaalseadustiku § 300^a põhjal.

Normaalne vahendustasu villaselt lõngalt

Kaubandus-tööstuskoja kaudu esitatud villase lõnga kaubanduslike importijate seisukohadele vastuseks on Majandusministeeriumi poolt seletatud, et ministeeriumi arvates võiks bruto-vahendustasu (bruto-kasu, vahekasu) villaselt lõngalt olla järgmine:

Kudumislõng: Hulgi mitte üle 20% omandamishinnast (sisseostuhinnast) või see on 16,7% müügihinnast. Jae viisil mitte üle 20% omandamishinnast (sisseostuhinnast) või see on 16,7% müügihinnast.

Käsitöölõng: Hulgi mitte üle 30% omandamishinnast (sisseostuhinnast) või see on 23,1% müügihinnast. Jae viisil mitte üle 25% omandamishinnast (sisseostuhinnast) või see on 20% müügihinnast.

Tööstusliku kutseoskuse seaduse

alla arvatud tööalade nimestik ning tööalade õppimiseks ja meistrieksami õiendamiseks vajaline töötamise aeg on avaldatud Riigi Teatajas nr. 21—1940, millele juhime asjast huvitatute tähelepanu.

Läti

Kaubandus-tööstuskoja koosseis

Lätis tegutseb praegu 45 kaubanduse, tööstuse ja majaomanike organisatsiooni, kuhu on koonduvad üldse 10.000 liiget. Need organisatsioonid valivad 90 kaubandus-tööstuskoja liiget, kellest langeb: 21 kaubandusele, 9 laevandusele ja transpordile, 6 kindlustusseltsidele, 9 krediidi-asutustele, 9 maapõuevarade ümbertöötamise tööstusele, 6 masinaehitusele ja metallitööstusele, 9 keemia-farmatseutilisele, toiduainete-, naha-, nahakaupade- ja tekstiilitööstusele, 6 puu- ja paberitööstusele, raamatukauplustele ja trükkodadele, 15 ehitustööstusele ja majaomanikele. Tulevikus peaks igas maakonnas olema ainult üks kaupmeeste ja töösturite koondus. Suuremates linnades võib olla ka majaomanike ühing. Väljaspool maakonnalinnu asutab iga maakonnakoondus osakondi.

Läti majanduslikud ülesanded

Oma kõnes Läti rahvamajanduse praeguste ülesannete kohta Kaubandus-tööstuskoja esimees A. Beržinš osutas, et tarviliste toorainete sissevedu tuleb kindlustada tugevdatud väljaveo ning paremate töösaavutuste kaudu. Alles siis, kui nendest abinõudest ei jatku, peaks katsuma korradada rahvamajandust tarbimise ja elustandardi piiramisega. Beržinš oli rahul, et on juba võimalik olnud üle võtta endist sakslaste varandust linnades ja maal. Läti valitsuse püüe on korraldada võimalikult kiiresti kõiki sakslaste varandusega seotud küsimusi.

Riigipresident Ulmanis avaldas radiokõnes muu seas, et blokaad annab ennast juba kõvasti tunda ning et sellest Läti majanduselule tekkiavad raskused aasta jooksul veelgi kasvavad. Siit väljapääsu leidmiseks tuleks senisest rohkem töötada, säästa ja ratsionaliseerida. Kuid ka äärmise kokkuhoidlikkuse juures kasvaksid väljaminekud, sest riigi julgeolek tuleb igal juhul kindlustada. Nõnda on möödapääsmatult tarvis tõsta makse. Välismaa toorained, nagu süsi ja puuvill, mida praegusel ajal on raske kätte saada, tuleb asendada kodumaa ainetega, nagu puit, lina jne. Tarbeainete sissevedu tuleb

piirata. Iga talu peab pidama vilja ja tähtsamate tarbainete tagavara üheks aastaks. Tuleks hoolitseda ka selle eest, et igapäev, keda võidakse sõjaväkke kutsuda, oleks kodus valmis saapaid, pesu jne.

Uus tulumaksu seadus

Uus tulumaksu seaduse eelnõu on valmis. Eelnõu näeb ette riigi tulude suurendamise tulumaksust 28,6% võrra, maksust vabastamise piiri alandamise ning endise kriisimaksu lisamise tulumaksule. Nagu endiselt ei võeta 40% palgast ja pensionist arvesse tulumaksu arvutamisel. Perekonnaliikmete tulud maksustatakse koos perekonnapea tuludega. Põhjapanev muudatus võrreldes kehtiva tulumaksuseadusega seisab selles, et perekonnaseis võetakse suurel määral arvesse.

Uus aktsiaselts kaaliõa varustamiseks

Veebruari algul kinnitati A/S Kalija-Apgade (Kaaliga varustamine) põhikiri. Seltsi eesmärk on kunstväetiste, peamiselt kaalisoolade ja kaalil sisaldavate saaduste, sisse-, välja- ja läbi-vedu ning nendega kauplemine sisemaal. Seltsi põhikapital on Ls. 150.000 ning see jaguneb 150 aktsia peale à Ls. 1.000.

Rootsi

Hindade stabiilsus rahanduspoliitika eesmärgiks

Riigipanga voliniku kirjas Rootsi valitsusele tähendatakse, et Rootsi rahanduspoliitiline kava tuleb revideerimisele võtta. Olulisimaks rahanduspoliitika eesmärgiks osutub hindade stabiilsuse säilitamine. Ühtlasi peab rahanduspoliitika olema niisugune, et maa valuutatagavarad säätetaks tähtsaimate tarvete katmiseks. Kuna senistest rahanduspoliitilistest abinõudest ei ole jätkunud selle eesmärgi saavutamiseks, siis panga volinik paneb ette rea sügavale lõikavate vahendeid. Nende hulka kuuluvad tähtsaimana: hindade ja palkade taseme madalal hoidmine või uue palgatõstmise vältimine. Erilise tähtsusega on vältida, et põllumajandussaaduste hinnad ei tõuseks rohkem kui tingimata vajaline. Palkade suhtes soovitatakse võtta revideerimisele n.-n. indeksilisad, nii et ei otsestsed ega kaudsed maksude kõrgendused ei kutsuks esile palkade tõstmist.

Valuutatagavarade kaitseks pannakse ette piirata sissevedu. Nii peaks mõnede kaupade müügi hoopis keelama ja teiste kaupade kohta kehtima panema ratsionaliseerimise süsteemi. Lõpuks soovitatakse maksude, eriti sõjakasumi

pealt võetavate maksude, kõrgendamist ning palkade kõrgenduse teatava osa hoiukassadesse paigutamist.

Kaubandusele võimaldatavate krediitide kitsendamine

Rootsi raha- ja kapitalituru pinevus, mis püsib veel teatavates piirides, hakkab nüüdsest peale end Rootsi majanduselus suureneval määral tunda andma. Seni jäi kaubandus kõigis oma harudes kapitali vähenemisest puutumata. Kuid asjatundjate arvamusel hakkavad asjaolud ka ses suhtes muutuma. Vahekord kaupmehe ja kaubamuretseja vahel rajanes suurel määral krediitide võimaldamisele: kaup saabus töösturilt hulgikaupmehele krediidi peale, kes müüs seda samal viisil jaekaupmehele. Ka jaekaubanduses oli levinud krediidisüsteem. Kuid praegustes tingimustes ikka rohkem ja rohkem kaubandusharusid kitsendab krediidi andmist ja järelmaksümüüke ning nõuab sularahas tasumist. Sellega tahetakse eeskätt kõrvaldada hulgikaupmeeste spekulatsiooni ning tagavarade kogumist tarbijate poolt. Kuid, nagu kuulda majandusringkonnist, ei kavatseta liiga kärpida müüke krediidi peale ning jaekaubanduses üleminek tehinguile sularahas peaks teostuma aeglaselt.

Norra

Toorainete küsimus pärast sõja puhkemist

1939. a. septembri keskel asutati varustusdepartemang, kellele tehti ülesandeks võtta tarvitusele abinõud esimese järgu kaupade tagavarade kindlustamiseks. Departemang suutiski ka sõlmida importööridega lepinguid peaaegu kõikide kaubaliikide laoshoidmise kohta. Suurimat raskust tekitas algul bensiini sissevedu, nii et oli vajaline selle tarbimist ratsionaliseerida. Kuid juba oktoobri lõpul võidi bensiini ratsionaliseerimine kaotada. 15. detsembril 1939 teostatud inventuuri järgi ilmnes, et petrooleumitagavaradest jätkub 4 kuu normaaltarviduseks. Vahepeal on petrooleumi juure tulnud, nii et oli võimalik isegi tagavaraladusid asutada. Aja jooksul 1939. a. augustist kuni detsembrini on sisse veetud 217.000 t süsi ja umbes 95.000 t koksi enam kui eelnenu aastast vastavatel kuudel. Ajutine kõvendatud nõudmine oli tingitud erakorralisest pakasest ja sõeladude ebaühtlasest jagunemisest sisemaal. Igaks juhuks kindlustas riik kuni 500.000 klafteri (=1,9 m³) puidu hankimise. Kõige vähem raskusi val-

mistas tööstuse varustamine toorainetega, sest käitised olid juba õigel ajal hoolitsenud suurte toorainete tagavarade eest. Iga 3 kuu järele kavatakse teostada tähtsamate toorainete, poolvalmissaaduste ning teatavate ehitusmaterjalide tagavarade loendamist ning, kui selle tagajärjel ilmneb tarvidus vastavate abinõude tarvitusele võtmiseks valitsuse poolt, siis see küsimus võetakse kaalumisele üksikute tööstusrühmadega tihedas kontaktis.

Prantsusmaa

Informatsiooni- ja nõuandeaustus kaubandusministeeriumis

Kaubandusminister esitas väliskaubanduse arendamise eesmärgil seaduseelnõu erilise informatsiooni- ja nõuandeameti loomise kohta kaubandusministeeriumis. See asutus peaks olema üksnes eksportööride korralduses ning andma neile täpseid andmeid sammude ja vormilikkuste kohta, mis on vajalised igal üksikul korral kavatsetud väljaveotehingute teostamisel.

Türgi

Riigi vahelesegamine väliskaubandusse

Türgi kaubandusministeerium keelas Türgi eksportööridel, kes ei kuulu seaduse põhjal asutatud eksportühinguisse, välja vedada kaupu, mis osutuvad nende ühinguks eksportkaupadeks. Seepärast ei tohi eksportöörid, kes ei kuulu eksportühinguisse pähklite, oliiviõlide, munade, odra ja nisu alal, välja vedada nimetatud kaupu ka siis, kui neil on väljaveoluba. Teiselt poolt otsustas kaubandusministeerium anda uusi eeskirju, mille järgi sisse vedada lubatakse vaid säärastel firmadel, kes on importühingute liikmed. Selle määrusega allutatakse kogu Türgi väliskaubandus riiklikule kontrollile.

Türgi väliskaubanduse poliitika katsus kõigepealt korraldada väliskaubandust ühistegevusel alusel. Esialgu ei avaldatud mingisugust survet üksikutele kaupmeestele. Nüüd aga antakse väljaveolubasid ainult kaupmeestele, kes on eksportühingute liikmed. Nende eksportühingute tulevase poliitikale on otsustav hindade kujunemise küsimus. Kuna välismaa peab tulevikus arvestama seda, et temal on tegemist vaid ühe Türgi partneriga, nimelt eksportühinguga, siis on hindade küsimus alati otsustav kaupade ostmisel Türgist. Võistlus Türgi sisemaal langeb tulevikus ära. Sama

kehtib ka sisseveo suhtes, kuigi vastupidises suunas.

Austraalia Liit

* Riiklik toetus majandusele

Londonist saabunud sõnumite järgi kavatakse Austraalia valitsus kehtima panna hindade kontrolli süsteemi, mis kaupade turustamise tõkestumisel peaks vältima hindade kokkuvarisemist. Seaduse peamine eesmärk on soodustada tagavarade kujundamist riigis. Edasi otsustas valitsus kontrollile allutada lambanahkade turu. Briti valitsusega on käimas läbirääkimised kogu lambanahkade väljaveo ülejäägi müügi kohta.

Tõusvad elatiskulud maailmas

Elatiskulude tõus, mida võis nentida juba 1939. a. septembrikuus paljudes maades, on edasi arenenud peaaegu igal pool 1939. a. viimase veerandi jooksul. Väheste maade hulka, kus elatiskulud on peaaegu muutmata jäänud, kuuluvad Saksa, Ungari ja Ameerika Ühendriigid. Teistes maades elatiskulude tõus on põhjustatud oluliselt sõja otsestest ja kaudsetest mõjudest, s. o. kõigepealt transpordi tingimustest tingitud varustusraskusist ja kulude tõusust, paljude valuutade nõrgenemisest ja maksude kõrgendamisest. Tagavarade ostud võisid ka üksikjuhtumel kõvendada hindade tõusu, kuid nende mõju ei tohi ülehinnata, kuna maade enamikus on kehtima pandud napide kaupade ratsionaliseerimine või hindade reguleerimine.

Esimese nelja sõjakuu järele ilmneb 1939/1940. aasta vahetusel järgnev elatiskulude muudatuse pilt: Rumeenia +23,6%, Jugoslaavia +15,5%, Suur-Britannia +12,3%, Iirimaa +11,0%, Daani +10,8%, Jaapan +7,9%, Madalmaad +7,0%, Norra +6,4%, Belgia +6,4%, Rootsi +5,3%, Šveits +3,4%, Ameerika Ühendriigid +1,4%, Ungari 0,0 ja Saksa -0,7%.

Üldiselt elukallidus käib toiduainete kohta, mille hinnad on tõusnud Rumeenias, Jugoslaavias, Suur-Britannias ja Jaapanis juba keskmiselt rohkem kui 10%, Daanis, Madalmaades, Norras, Belgias ja Rootsis rohkem kui 5% võrra. Ka riietuse kulud on kõvasti tõusnud, eriti Suur-Britannias, Rootsis, Norras ja Belgias. Kütte ja valgustuse kulud näitasid esimesel neljal sõjakuu ainult osalt tunduvat tõusu ja nimelt Daanis (44%), Norras (28%) ja Rootsis (12%), kes on täiesti sõltuvad sõe sisseveost, samuti ka Belgias (12%) ja Suur-Britannias (11%). Korterite hindade kohta ei saa veel märkida nimetamisväärtet sõja mõju.

Hulgikaubanduse hindade järjekordne tõus

Hulgikaubanduse hindade liikumine (Saksa andmeil) tähtsamate maade turgudel 1940. a. näitab, et need hinnad ametlike indeksite järgi on tõusnud 1939. a. detsembrist kuni 1940. a. jaanuarini peaaegu igal pool, nii näit. Hollandis 1,8%, Norras ja Šveitsis 2,1%, Suur-Britannias 2,4%, Rootsis 3,0%, Daanis isegi 7,7% võrra. Kuna hindade tõus detsembris aeglustus, siis jaanuaris hinnad on enamasti jälle tõusnud. Väheste riikide hulka, kus nagu Saksaski hindade võnkumine oli väike, kuuluvad Ameerika Ühendriigid. Kogutõus sõja algusest saadik on paljudes maades juba jõudnud suure ulatuseni: Daanis 38,7%, Belgias 38,4%, Suur-Britannias 26,2%, Rootsis 22,5%, Hollandis 22,3%, Jugoslaavias 21,5%, Šveitsis 18,9%, Ühendriikides 5,9% ja Saksas 1,0%.

Maailmaturu hinnad kulla alusel on jaanuarikuus langenud. Kuu keskmises ilmneb sellest hoolimata kerge tõus 1,0% võrra, mis on tingitud sellest, et hindade tagasimineku jaanuaris oli nõrgem kui tõus detsembrikuus esi-

mestel nädalatel. Eriti suur oli maaõlisaaduste (70%), puidu (5,7%) ja söe (5,4%) hindade tõus, kuna õliviljade ja õliseemnete (3,4%), mitte- raua-metallide (4,3%), kautšuki (5,6%) ning nahkade ja karusnahkade (7,7%) hinnad on langenud. Veebruarikuus esimesel poolal on hindade langemine jälle seisma jäänud. Kuid üldine tõus ei ole veel alanud, sest majandusliku seisukorra edaspidine areng Ühendriikides on veel ebakindel.

28. Saksa Idamess Königsbergis

peetakse 18. kuni 21. augustini 1940. Üldise kaubamustrimessi, tehnilise ja ehitusmessi kõrval leiab aset ka põllumajandus- ja käsitöönäitus.

Transiitkaubandus Stettini kaudu

Stettini sadama „Exportdiensti“ ülesandeks on elustada kaubavahetust Balti mere maade ja Kagu-Euroopa maade vahel. Asjast huvitatud firmad võivad lähemat informatsiooni saada „Exportdienstilt“, Stettin, Am Königs-tor 7.

Äride register

Jaanuarikuus teiselt poolt

Registreeritud uued firmad:

(järg).

19. Avo Hansalu, Tallinn, Tondi 25, mehaaniline mööbli- ja ehituspuutööstus.
20. Eva Holst, Tallinn, Narva mnt. 45, maiusainetekauplus.
21. M. Härms, Nõmme, Kõie 15, klaveriäri, ärip. Maria Härms.
22. Olev Jõgisoo, Tallinn, Koidu 103—16, mööblitööstus.
23. Asta Jürilo, Tallinn, Kunderi 19, toiduainetekauplus.
24. Kivitrükikoda, graafiline asutus „Ligra“ Sofia Katlama, Tallinn, Narva mnt. 13—15.
25. J. Kiseleff, Tallinn, Lõokese 14, toiduainetekauplus, ärip. Julie Kiseleff.
26. I. Knjasev, Tartu, Aleksandri 2, jalanõudekauplus, ärip. Ivan Knjasev.
27. Kartuli- ja õunaladu „Eesti Õun“ S. Koha, Tallinn, Müürivahe 7, ärip. Susanna Koha.
28. K. Kree, Tallinn, Kopli 22, lihakauplus, ärip. Kai Kree.
29. A. Kröger, Tallinn, Saiakang 4, toiduainetekauplus, ärip. Artur Kröger.
30. L. Kukk, Tori v., Tõia k., talurahvatarvetekauplus, ärip. Lilli Kukk.
31. H. Kurvet, Viljandi, Tartu 6, kleidiäri, ärip. Helmi Kurvet.

32. „Elektro-Metall“ V. Kõrge, Tallinn, Tööstuse 46, terase ja raua valtsimine, ärip. Veeronika Kõrge, prokurist ins. Konstantin Kõrge.
33. Mööblitööstus A. Kõvask, Tallinn, Magdaleena 15, ärip. Arseni Kõvask.
34. Mööblitööstus Aino Käsik, Tallinn, Kunderi 39.
35. Elisabet Käsk, Pärnu, Kalevi ja Brackmanni tn. nurgal, karastavate jookide ja maiusainete müük.
36. F. Küla, Nõmme, Sõbra 31, küttepuudehoov, ärip. Ferdinand Küla.
37. H. ja L. Liinberg, Nõmme, Päikese pst. 44, toiduainetekauplus; täisühing, täisosanikud Herta Liinberg ja Leopold Liinberg, ühingu osakapital Kr. 500.—.
38. A. Liiv, kondiitriäri „Maiasmokk“, Tartu, Võidu 17, ärip. Alviine Liiv.
39. J. Lillemets ja Ko., Tartu, Riia mnt. 17, toiduainete-, piima- ja õllekauplus; usaldusühing, täisosanik Juhan Lillemets, ühingu osakapital Kr. 1.000.—.
40. Felix Lilles, Pärnu, Kalamehe 11, toiduainetekauplus, ärip. Felix Lilles.
41. E. Lindpur, Tallinn, Lembitu 24, toiduainete- ja piimakauplus, ärip. Ermiida-Betherina Lindpur.
42. Kaubanduskontor „Vasa“ Hugo Lohmann, Tallinn, Vene 8, välisfirmade esindused, peamiselt majapidamistarvete ja tööstustarvete müük suurel arvul, speditsoon.

43. H. Loorits, Tallinn, Tartu mnt. 9, puunõude- ja majapidamistarvetekauplus, ärip. Hilda-Helene Loorits.
44. Rudolf Lorenzsonn, Tallinn, Kinga 6—3, agentuurkontor (trükitööd).
45. Marie Maiste, Pärnu, Kalevi 55, karastavate jookide ja maiusainete kiosk.
46. Elvine Michelson, Nõmme, Oie 54, toiduainetekauplus.
47. O. Mäekask, Tallinn, Laadaplats 214, jalanõudekauplus, ärip. Olga-Elvine Mäekask.
48. E. Mägiste, Kaarepere v., jahuveski, ärip. Elmar Mägiste.
49. Pesukoda „Uudne“ Velly Männik, Tallinn, Pikk 51—1.
50. Linda Märtsen, Viljandi, Kauba 7, segakauplus.
51. E. Neito, Tallinn, Narva mnt. 79—4, autotransport, ärip. Erich Neito.
52. L. Nellis, Kohvik „Saare tare“, Kuresaare, Lossi 3, ärip. Lydia Nellis.
53. E. Nuudi, Tallinn, Sakala 28, lihakauplus, Erni Nuudi.
54. U/Ü. „Tasuta Raamat“ Arnold Oksa ja Co., Tallinn, Maakri 34—2, raamatute ja ajakirjade kirjastamine, nende ost ja müük; usaldusühing, täisosanik Arnold Oksa, ühingu osakapital Kr. 4.000.—
55. V. Padjus, Viljandi, Posti 2, toiduainetekauplus, ärip. Valentina Padjus.
56. M. Perlits, Tartu, Ülikooli 12, pruugitud asjade kauplus, ärip. Mathilde Perlits.
57. Linda Pihlak, Tallinn, Küti 13, toiduainetekauplus.
58. A. Pikre & Ko., Tallinn, Volta 3, linnasekstrakti- ja konservitööstus; usaldusühing, täisosanik Arnold Pikre, ühingu osakapital Kr. 2.000.—
59. Värv- ja kosmeetikakauplus „Koskem“ O. Pingas, Tallinn, Koidu 56-a, värv-, kosmeetika- ja kemikaalidekauplus, ärip. Olga Pingas.
60. Marie Podegrat, Valga, Vabaduse 33, liha- ja vorstikauplus.
61. O. Pärilin, „Soojamaa Piimatööstus“, Äksi v., Soojamaa t., ärip. Otto Pärilin.
62. V. Resev, Rakvere, Lai 3, toiduainetekauplus, ärip. Voldemar Resev.
63. Hilda Riis, Tallinn, Vana-Kalamaja 25, toiduainetekauplus.
64. J. Rohtla, Viljandi, Tartu 7, rätsepatöökoda, ärip. Juhan Rohtla.
65. Arnold Saage, Vao v., Vönnuvere k., veoettevõtte.
66. Sakala, Täriverve v., Sälliku k., autoveoettevõtte, ärip. Pääro Sakala.
67. Felix Sarv, Viljandi, Valuoja pst. 7, toiduainetekauplus.
68. Arseni Siitam, Pärnu, V.-Veski 12, toiduainetekauplus.
69. H. Särg, Harku v., Väana k., segakauplus, ärip. Harald-Kristohv Särg.
70. E. Tamm ja A. Mehisto, Rakvere, Laada 3, moe- ja pudukauplus; täisühing, täisosanik Erich Tamm ja Aleksander Mehisto, ühingu osakapital Kr. 3000.—
71. Peeter Tammeorg, Vilo v., Mitkovitsa k., segakauplus.
72. V. Tartu, Rakvere, Tallinna 39, pudukauplus, ärip. Valentine Tartu.
73. Leontine Taul, Tõstamaa v., apteek.
74. V. Tihase, Nõmme, Pärnu mnt. 250, liha-kauplus, ärip. Valmar Tihase.
75. A. Tilk, Nõmme, Maasika 9, toiduainete- ja segakauplus (enne pidanud Nõmmel, Apteegi 2, pagari- ja kondiitriäri ja -tööstust), ärip. Albert Tilk, alaealise ärip. loomulik eestkostja — isa Mihkel Tilk.
76. Vennad Toonberg, Kärkla, Helterma mnt. 7, segakauplus; täisühing, täisosanikud Jaan Toonberg ja Johannes Toonberg, ühingu osakapital Kr. 400.—
77. Edgar Trummal, Petseri, Kaubarida 4, nahakauplus.
78. R. Tüvi, Rakvere, Tallinna 7, juhuslike asjade ost-müük, ärip. Riho Tüvi.
79. E. Umal, Kuressaare, Kohtu tn., toiduainetekauplus, ärip. Eerik Umal.
80. Unt, Olving & Ko., Tallinn, Harju 34, speditsoonäri; täisühing, täisosanikud Ferdinand Unt, Verner Olving ja Valter Vidau; ühingu osakapital Kr. 3.000.—
81. Veronika Urge, Pärnu, Raudteejaam, einelaud.
82. Kosmeetika laboratoorium „Valda“ F. Vald, Tallinn, Pärnu mnt. 21—7, kosmeetikavahendite laboratoorium (peamiselt hambapasta, kreemid, mingid, näo puudrid, parfüümid jt.), ärip. Feodor Vald.
83. Pauline Valdmann, Tallinn, Katusepapi 29-a, toiduainetekauplus.
84. Rudolf Valdmann, Tallinn, Tui 14—3, agentuur (esindamisel rauakaup, tapeedid, kumminiit, lambiklaasid, tööriistad jne.).
85. Gavril Vallitar, Mäe v., Karisilla k., saeveski (laualõikus).
86. L. Vilborn, Tallinn, Apteegi 1, toiduainetekauplus, ärip. Lonni Vilborn.
87. Lilleäri „Orhidee“ E. Voor, Tallinn, Sakala 50, ärip. Eve (end. eesnimi Emilie-Helene) Voor.

Registreeritud muudatused:

- Otto Aasa lihakaupluse asukohaks on Tallinn, Mehaanika 7 (enne Alberti 12).
- Jaak Abeni segakaupluse asukohaks on Jõgeva, Suur 47 (enne Suur 18-a).
- August Abrami perekonnanimi on „Aarma“ ning tema Tallinnas, Müürivahe 17 asuva trikoo- ja paelatööstuse firmaks „August Aarma“.
- Jaan Aua lõpetanud Olustvere vallas talurahvatarvetekaupluse, samas asuvat saeveskit peab edasi firma all „Jaan Aua“.
- Ludvig Parkas'e perekonnanimeks on „Parkas“ ning tema Nõmmel, Olevi 13, asuva õlikuubedetööstuse firmaks „Ludvig Parkas“.
- Mihkel Baumverki perekonnanimeks „Paumverk“ ning tema Tallinnas, Endla 59, asuva puuhoovi firmaks „Mihkel Paumverk“.
- „A. Bergmann“, Tallinn, Sakala 26, agentuurkontor (välisfirmade esindused tekstiilkaupade alal), ettevõtte ühes firma tarvitamise õigusega üle läinud seniselt omanikult Boris Bergmann'ilt ainuisiklikule äripidajale Erika-Elsa Joa'le.
- Ernst Bergmann, Tallinn, Vabadusväljak 7, lõpetanud metsa ostu- ja eksportäri, edasi peab laeva- ja vahetalituskontorit.

9. Sophie Blaubrückt klaverite väljaüri-
mise ettevõtte asukohaks on Tallinn, Hos-
pidali 2-a, 9 (enne Niguliste 18—5).
10. Nikolai Böstrov avanud nahakaupade- ja
jalanõudeäri Tallinnas, Viruväljak 3, ja peab
edasi naha-, jalanõude- ja hobuseriistade-
kauplust Viruväljak (s. o. end. Veneturg) 1,
firma all „Nikolai Böstrov“.
11. Aktsiaselts J. Dicks ja Co Limited,
Pärnu, Pikk 5; lahkunud juhatuse liige
Charles Dicks, juhatuse liikmeks valitud
Alvil Müller.
12. Eesti Maakrediitselts, Tallinn, Vaba-
duse pst. 1, lahkunud juhatuse esimees
August Jürima, kelle asemele valitud August
Kuben, ja juhatuse liikme kohale Oskar
Suursööt. Kustunud Max Cube allkirjaõigus.
Kasallkirjaõigus antud Eduard Kuutma'le
ja Erich Uudelepp'ale.
13. Aktsiaselts „Eesti Philips“, Tallinn,
Lai 1, kollektiiv-prokuura antud Margarete
Torim'ile.
14. Eestimaa Meri Jaht Klubi, Tallinn,
Vana-Viru 11, lahkunud asekommodor ja
sekretär Erik Holst, sekretäriks valitud
Vsevolod Vassiljev.
15. K. Enn ja Poeg, Tartu, Riia 123;
Tallinna kontori asukohaks on Tallinn, Roo-
sikrantsi 8-a (enne Pärnu mnt. 24).
16. Ludvig Ernesaks jätkab äritegevust, avades
Rae vallas, Aruküla jaama juures, toidu-
ainetekaupluse ühes riigiviina-, piirituse- ja
õllemüügiga firma all „Ludvig Ernesaks“.
17. S. ja N. Gassmann, naiste üleriie-
tööstuse (laagritöö) asukohaks on Tallinn,
Viru 9—7 (enne Müürivahe 33—8).
18. Bernhard-Friedrich Gerst jätkab äritege-
vust, avades Tallinnas, Dunkri 19, toidu-
ainetekaupluse firma all „B. Gerst“.
19. Klaasipuhumistööstus „Ekla“ H. Grüner
& Ko asukohaks on Tallinn, Suur-Kloostri
18—2 (enne Rataskaevu 9).
20. Gustav Ilustrum'i segakaupluse asu-
kohaks on Kõo v., Võhma al., Tallinna 21
(enne Tallinna 26).
21. Alma Innos lõpetanud kübaraäri Tallin-
nas, Pärnu mnt. 33, ja avanud Tallinnas,
Pikk 15, kübaraäri firma all „A. Innos“.
22. Augustine Habicht jätkab äritegevust,
avades Tallinnas, Vana-Kalamaja 7, vorsti-
tööstuse firma all „A. Habicht“.
23. „Karl Habicht“, Tallinn, Vana-Kala-
maja 7, liha- ja vorstikauplus, ettevõtte ühes
firma tarvitamise õigusega seniselt omani-
kult Karl Habicht'ilt üle läinud ainuisik-
likule äripidajale Charlotte Laar'ile.
24. „Keemiavabrik V. Hasselblatt“, Tallinn,
Paldiski mnt. 25, vesiklaasi ja naftaliini
valmistamine; ettevõtte ühes firma tarvita-
mise õigusega seniselt omanikult Valter
Hasselblatt'ilt üle läinud ainuomanduseks
Ervin Tolm'ile.
25. Arne Henius, määrdeõlide- ja määrde-
ainete-müügi asukohaks on Tallinn, Vaba-
dusväljak 10—12 (enne Vana-Posti 6).
26. Arved Jaamul lõpetanud lihakaupluse
Tallinnas, V.-Sõõrensi 4, ja avanud Tallin-
nas, Sakala 50, lihakaupluse firma all „A.
Jaamul“.
27. Vennad Jeerik, Pärnu, Tallinna mnt. 17,
jalgrataste-, grammofonide-, jahitarvete- ja
nende üksikosade äri; kaubamüük autolt
lõpetatud.
28. Gustav Jõe lõpetanud mööbliäri Rakveres,
Pikk 28, samas asuvat mööblitööstust peab
edasi.
29. Johan Järmann lõpetas Tallinnas, Kopli
22, lihakaupluse pidamise. Tallinnas, Imanta
50, asuvat lihakauplust peab edasi firma all
„Johan Järmann“.
30. Juhan Kaldma lõpetanud lina-, lina-
seemne- ja põllusaaduste ostu-müügiäri
Pärnus, Riia mnt. 83, ja toiduainetekaupluse
Pärnus, Väike-Veski 12. Avanud Pärnus,
Riia mnt. 62, segakaupluse firma all „Juhan
Kaldma“.
31. Mihkel Kallas lõpetanud Lihula alevikus
segakaupluse ja avanud Lihula v. Parivere
k. jahuveski firma all „Mihkel Kallas“.
32. Voldemar Kallastu jalanõudetööstuse
asukohaks on Tallinn, Tähe 16 (s. o. end.
Kuu 4).
33. August Karu lõpetanud Nõmmel, Pärnu
mnt. 129, liha- ja vorstikaupluse ja vorsti-
tööstuse ja avanud Tallinnas, Kappeli 8,
lihakaupluse firma all „A. Karu“.
34. Helene Keltser jätkab äritegevust, avades
Tallinnas, Pärnu mnt. 62, kübaraäri firma
all „H. Keltser“.
35. Salme Kepmann'i perekonnanimeks on
„Volens“ ning tema Nõmmel, Turukauba-
maja nr. 6 asuva lihakaupluse firmaks „S.
Volens“.

TALLINNA MEHAANILINE KUDUMISVABRIK

RANK JA SAFRONOV

Asutatud 1910. a.

Vabrik ja kontor:

Tallinnas, Veerenni tn. 29, telef. 459-39

Alati laos saadaval:
masinarihmad,
elevaatori- ja
transportrihmad,
survevoolikud,
spindlinöörid ja
mitmesugused
tehnilised riided

Mittesuguste tehnil. rihmade valmistamine

Nõudke hinnakiril

36. Leho Kink'i jahu- ja heeringakaupluse asukohaks on Tartu, Kaubahoov 22-a (enne 21-a).
37. Joachim Christn Koch, Tallinn, Vene 12/14, koloniaalkaupade hulgmüük, auto- ja mehaanikatöökoda. Avatud veel Tallinnas, Laeva 4, kasti- ja puukiutööstus.
38. Meinhard Krass avanud Tartus, Raekoja 13, saapatööstuse ja peab edasi samas asuvat saapakauplust firma all „M. Krass“.
39. Hans Kull jätkab äritegevust, avades Viljandis, Pärnu mnt. 25, toiduainetekaupluse firma all „H. Kull“.
40. Juhan Käpp jätkab äritegevust, avades Pärnus, Riia 89, vilja-, linaseemne- ja lina ostu-müügiäri.
41. Maria Kunnapas, Pärnu, Tallinna mnt. 4, kudumisetööstus; samas asunud omakäsitöö- ja pudukaupluse lõpetanud.
42. Linda Laarmaa jätkab äritegevust, avades Tartus, Riia 85, toiduainete- ja piimakaupluse firma all „L. Laarmaa“.
43. Hilda Laissari toiduainetekaupluse asukohaks on Tallinn, Kanarbiku 22 (enne Auru 1).
44. Hans Larmi segakaupluse asukohaks on Tarvastu v., Saare k. (enne Väluste k.).
45. Aktsiaselts Loksa Tehased, Kõnnu v., Loksa, lahkunud juhatause liikmed John Girard (ka Girard de Soucanton), Artur Joost ja Egolz zur-Mühlen, viimane ühtlasi asjaajaja-direktori kohalt. Juhatause liikmeteks valitud Gerhard Saks, Mardo Jaldre ja Sigurd Roove, viimane ühtlasi asjaajajaks-direktoriks.
46. Erna Loog'i ees- ja perekonnanimeks on „Erni Kuigo“, tema toiduainetekaupluse asukohaks Tartu, Saekoja 15 (enne Saekoja 3) ja firmaks „Erni Kuigo“.
47. Eduard Loop lõpetanud lihakaupluse Tallinnas, Graniidi 29; peab edasi Tallinnas Graniidi 27, pudu- ja kirjutusmaterjalikauplust firma all „Ed. Loop“.
48. Joh. Lorup'i klaasivabrik, peakontor Tallinnas, Viru 1, piiratud prokuura antud Helmi Märtson'ile.
49. Sinaida Luige perekonnanimeks on „Kalvik“ ning tema Nõmmel, Männiku tee 38, asuva puuviljakaupluse firmaks „S. Kalvik“.
50. Eesti mehaanilise puutööstuse Aktsiaselts A. M. Luther, Tallinn, Pärnu mnt. 69, lahkunud juhatause liige Ernst Minding, juhatause liikmeteks valitud August Rennit, Oskar Kerson ja Edgar-Valter Saks.
51. Otto Mardiste segakaupluse asukohaks on Vändra v., Massu (enne V.-Vändra, Pumbioja).
52. Emilie Marka kudumisetööstuse asukohaks on Tartu, Ülikooli 19—3 (enne Ülikooli 1).
53. Peisah Meiertal lõpetanud Tallinnas, Soo 15, rohu- ja värvikaupluse pidamise ja avanud Tallinnas, Narva mnt. 37, värvi- ja kosmeetikakaupluse firma all „Ins. O. Meiertal“.
54. Jalgrataste-, õmblusmasinate- ja põllutööriistadekauplus Tõnis Murd, asukohaks on Rakvere, Lai 29 (enne Tallinna 13).
55. Aleksander Mäekask lõpetanud jalanoodekaupluse Tallinnas, Laadaplats 214, jalanõudekauplust Tallinnas, Laadaplats 203-a, peab edasi firma all „A. Mäekask“.
56. Leopold Mühlmann jätkab äritegevust, avades Pärnus, Pühavaimu 10, puusärgi- ja raudvooditööstuse ja Pärnus, Malmö 7, ehitusmaterjali- ja vanarauakaupluse firma all „Leopold Mühlmann“.
57. Gustav Nemvalts jätkab äritegevust, avades Tartus, Võidu 5—3, triikpesutööstuse firma all „E. Nemvalts“.
58. Johannes Orro Tallinnas, Vana-Posti 7, asuva pagari- ja kondiitriäri, -tööstuse ja kohviku firmaks on „J. Orro“ (enne „H. Laas“).
59. Johannes Orro avanud Tallinnas, Estonia all 2, pudu- ja riidekaupluse firma all „Joh. Orro“.
60. Anton Pedasaar peab Petseris, Riia 69, segakauplust (enne Riia 63, koloniaalkauplus).
61. Värvitööstus E. Peep ja Ko, Põltsamaa v., Sillaotsa; täisühingusse täisosanikuna juure tulnud Herman Heinvee, ühingu osakapitaliks jääb Kr. 1.875.—, leping muudetud.
62. Emma Pehlmanni ees- ja perekonnanimeks on Helene-Juliane Raiküla ning tema Tallinnas, Pikk 6, asuva pesu- ja lastetarvetekaupluse firmaks „H. Raiküla“.
63. „C. Petenberg“, Tallinn, Pikk 17, veinide ja peenviinade müük; Nikolai Jakovlev'ile kuuluva ettevõtte tegevust jätkab senise firma all usaldusühing, kus täisosanikuks Nikolai Jakovlev, ühingu osakapital Kr. 30.000.—.
64. T. Pilieste raadio- ja elektritarveteäri „Estia“ asukohaks on Rakvere, Lai 9 (enne Tallinna 15).
65. Eesti Kindlustus-aktsiaselts „Polaris“, Tallinn, Vana-Viru 12, kustunud Hermann Mathiesen'i, Fritz Veh'i, Ivan Wieckenheiser'i ja Karl Wegner'i prokuura. Piiratud kollektiiv-prokuura antud Artur Laurma'le ja Werner Koplus'ele.
66. Põhja Paberi- ja Puupapi Vabrikute aktsiaühisus, Tallinn, Tartu mnt. 86; lahkunud juhatause liikme kohalt Bruno Meyer; juhatause liikmeks valitud Otto Strandman.
67. Mart Raid'i valmisriietekaupluse asukohaks on Pärnu, Kalevi 47 (enne Martna 14).
68. Johannes Raudsepp jätkab äritegevust, avades Tartus, Võru 118, pagari- ja kondiitriäri firma all „Joh. Raudsepp“.
69. Mart Ravisalu jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Kalevi 40, toiduainetekaupluse firma all „M. Ravisalu“.
70. Kompveki- ja šokolaadivabrik Riola O/Ü, Tallinn, Pärnu mnt. 150. Lõpetanud maiusainetekaupluse pidamise Tallinnas, Pärnu mnt. 45.
71. Heinrich Romoti mööbli- ja pruugitud asjade kaupluse asukohaks on Rakvere, Tallinna 8 (enne Tallinna 7).
72. Kaubanduskontor Eug. Sacharias, asukohaks on Tallinn, Nunne 1 (enne Pärnu mnt. 8).

73. Eesti Aktsiaselts C. Siegel, Tallinn, Lai 27, lahkunud juhatase liikmed Gerhard Hueck, Max Bock ja prokurist Voldemar Ehlertz, juhatase liikmeks valitud Armin Walter, Otto Reinwaldt ja Johannes Taimsalu. Prokuura on antud Gerhard Kattlerile.
74. Uljan Stepanenkov avanud Tartus, Puuturg 4/5, küttepuudemüügi; varem registreeritud küttepuudemüüki Tartus, Auriku ja Puu tn. nurgal, peab edasi firma all „U. Stepanenkov“.
75. Stepan Sulg jätkab äritegevust, avades Rakveres, Küti 19, rätsepatööstuse firma all „Stepan Sulg“.
76. Enn Taelti riideäri asukohaks on Tallinn, Viru 23 (enne Pärnu mnt. 4).
77. Paul Tamme lõpetanud Püssi al. liha-kaupluse ja avanud Tapal, Jaama 8, liha-kaupluse firma all „Paul Tamme“.
78. Aleksander Teearu jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Koidula 30, toiduainetekaupluse firma all „A. Teearu“.
79. Ella Tischleri Tallinnas, Kuninga 3, fotoäri firmaks on „Fotoäri „Foto Esta“ E. Tischler“.
80. Leo Tohver lõpetanud toiduainetekaupluse Piirsalu vallas ja avanud Nõmmel, Apteegi 2, pagari- ja kondiitritööstuse firma all „Leo Tohver“.
81. Heinrich-Leopold Tomingas'e tööstuskaubanduse esinduse asukohaks on Tallinn, Vana-Viru 5—3 (enne Harju 34).
82. Marie Tomson, Tallinn, Paide 10—13 (s. o. end. Tsemendi 10—13), jätkab käsitelgedel kudumise tööstuse (mööbliriie, kardinaid jne.) tegevust firma all „Marie Tomson“.
83. Kohvitööstus „Linda“ L. Tonat, Tallinn, Vabriku 41; maiusainete müük autolt lõpetatud.
84. Tõnis Torpats lõpetanud mööbliäri pidamise Tartus, Gustav-Adolfi 15, mööblitööstust Tartus, Eha 22, peab edasi firma all „T. Torpats“.
85. Keemiatehas W. Treublut, Tallinn, Volta 3, keemia-kosmeetikatööstus; ettevõtte seniselt omanikult Walter Treublutilt üle läinud ühes firma tarvitamise õigusega ainuomanikule Aleksander Beilich'ile.
86. VEF Eesti osakond, likvideerimise komisjoni asukohaks on Tallinn, Harju 29, (enne Harju 21), lahkunud likvidaatori Herbert Lyra asemele volitatud Maria Helmet.
87. Oskar Voormann avanud Tallinnas, K. Pätsi 21, jalanõudetööstuse ja peab edasi Tallinnas, Laadaplats 202, jalanõudekauplust firma all: Jalanõud „Kalev“ O. Voormann.
88. Karl Võika segakaupluse asukohaks on Põltsamaa, Tallinna mnt. 24 (enne Jõgeva mnt. 44).
89. Wilhelm Wöhrmann'i tehnikabüroo asukohaks on Tallinn, Virve 4 (enne Vilmsi 37) ja soolteetööstuse asukohaks Tallinn, Vilmsi 53 (s. o. end. 37).
90. Meier-Leopold Zippikov jätkab äritegevust elusloomade ja liha ostu-müügi alal Tallinnas, Laulupeo 1, firma all „Meier-Leopold Zippikov“.

Firma tegevuse lõpetamine registreeritud:

- August Adermann, Nõmme, Nõmme jaama kaubaaida juures, turbamüük.
- Robert Allas, Sõmerpalu v., segakauplus.
- G. J. Anderson, Tallinn, Toomkooli 23—2, esindaja isoleerainete ja värvide alal.
- O. Andresson, Viljandi, Pärnu mnt. 25, toiduainetekauplus.
- A. Assmann, Tallinn, Dunkri 19, toiduainetekauplus.
- Kaubanduskontor „Universal“ I. Baskin, Tallinn, S.-Karja 4—9 ja Tartu, Võidu 17.
- Georg Berzs, Tallinn, Harju 24, agentuur.
- Agentuuräri Wilhelm Borchert, Tallinn, Pikk 31—3.
- T. Bornholdt ja Co, Tallinn, Olevimägi 10, laeva agentuur, avariikomisarisid, süte müük.
- Adele Brecher, Tallinn, Tartu mnt. 37, toiduainetekauplus.
- Burmeister, Vana-Vändra, Pärnu-Paide mnt. 52, pudukauplus.
- „Kuldala“ E. Buurmann, Jõgeva, Suur 25, kellasepa- ja segakaubaäri.
- Sergei Dubkovsky, Pärnu, Kalamehe 11, toiduainetekauplus.
- Johannes Ehand, Albu v., segakauplus, Roosna-Alliku, sega- ja koloniaalkauplus, ja Kareda (s. o. end. Esna) v., Viisu-Kuiva-Jõel, sega- ja koloniaalkauplus.
- V. Eichhorn, Tallinn, Müürivahe 52, veevärgi- ja kanalisatsioonitööstus.
- P. Einberg, Tallinn, Apteegi 1, toiduainetekauplus.
- Marta Eman, Pärnu, Kuninga 34, valmisriieteäri.
- Elmar Epner'i saapapealsetööstus, Paide, Tallinna 1.
- R. Glöckner, Tallinn, Sakala 28, liha-kauplus.
- Hotel-Restoran „Rogerviik“ A. Gnidin, Paldiski, Peetri 32.
- Aleksander Gnidin, Paldiski, Peetri 36, saun.
- T. Gröön, Taevere v., Lahmuse, toorlinatööstus; Suure-Jaani, Tallinna 9, liha- ja toiduainetekauplus.
- A. Herms, Nõmme, Kõie 15, klaveriäri.
- E. Hinnö, Lohusuu v., Ülejõe k., segakauplus.
- Kaubanduskontor „Vasa“ Hellmuth Hoehne, Tallinn, Vene 8, sise- ja välisfirmade esindus, speditsoon.
- S. Hoff, Tallinn, Sauna 2, karusnahakauplus.
- Johanna Hopp, Tartu, Aleksandri 2, jalanõudekauplus.
- M. Hopp, Saapaäri „Atlanta“, Tartu, Aleksandri 2.
- Peeter Hurt, Varbla v., ehitustööde ettevõtte.
- Graafiline asutis „Ligra“ A. Jack, Tallinn, Narva mnt. 13/15, litograafiatoodete tööstus.
- Jõers, Tallinn, Tartu mnt. 56, pagari-tööstus ja -äri.

32. Puuvilja- ja maiustustekauplus „Vitamiin“ J. Jürgenson, Tallinn, Vana-Viru 11-a.
33. J. Kaalep, Rakvere, Narva 14, toiduainetekauplus.
34. Ella Kaasla, Põltsamaa, Jõgeva mnt. 20, toiduainetekauplus.
35. Karl Kama, Rae v., Aruküla, toiduainete-, riigiviina-, piirituse ja õllekauplus.
36. Hans Kanamäe, Varbola v. (enne Märjamaa v.), Limandu k., jahu- ja saeveski.
37. Friedrich Karu, Tartu, Vaksali 7, küttepuude ja ehitusmaterjalide ladu.
38. Peeter Kase, Nõmme, Õie 54, toiduainetekauplus.
39. S. Keegla, Tallinn, Liivalaia 3, puuhoov.
40. Jaanlinna apteek Mag. Linda Kiipsaar, Narva, Uusliin 34.
41. Scheine Klein, Pärnu, Kalevi 32, kübaraäri.
42. Jalanõude parandustöökoda „Tugev“ S. Klutsik, Tallinn, Narva mnt. 43.
43. Pauline Koltis, Rakvere, Võidu 77, toiduainetekauplus.
44. Jossel Korobov, Narva, Posti 67, mütsija pudukauplus.
45. J. Kröger, Tallinn, Saiakang 4, toiduainete- ja vorstikauplus.
46. Arnold Kronström, Kolga v., Leesik, toiduainetekauplus.
47. K. Kubja, Tartu, Riia 75, toiduainetekauplus.
48. Johan Kukk, Tori v., Tõia k., talurahvatarvetekauplus.
49. A. Kull, Tallinn, Lembitu 24, toiduainete- ja piimakauplus.
50. Elisaveta Kusnetsov, Erra v., Kiviõli, Vabaduse pst., pudu- ja valmisriieteäri.
51. J. Kuusik, Tartu, Riia 85, toiduainetekauplus.
52. V. Kuusik, Kokora v., segakauplus.
53. Feodor Kõopere, Vilo v., segakauplus.
54. Mart Küla, Nõmme, Apteegi 1, küttepuude hoov.
55. V. Künnap, Tallinn, Pärnu mnt. 103, kübaraäri.
56. Mats Laarmaa, Tartu, Riia 54, liha-kauplus.
57. M. Laiõun, Haapsalu, Sadama 6, toiduainetekauplus.
58. L. Lakk, Tartu, Holmi 9, möbleeritud toad.
59. Otto Laurberg, Voore (s. o. end. Roela) v., Tarakvere as., vesiveski.
60. Laboratoorium ins. Aug. Leht, Tallinn, Pärnu mnt. 21—7.
61. E. Lepik & Ko, Tartu, Raadi mõis, taimekaitsevahendite büroo.
62. K. Lesk, Laatre v., Tsiirgulinna al., toiduainetekauplus ühes leiva- ja saia küpsetamisega.
63. Kaubanduskontor „Rale“ J. Lever, Tallinn, Raua 37—10.
64. August Liiva, Erra v., Liiva k., segakauplus.
65. V. Lumi, Tallinn, K. Pätsi 19—3, rätsepatöökoda.
66. A. Mandri, Kõnnu v., Vihaseo k., koloniaalkauplus.
67. A. Maran, Tallinn, V.-Karja 5, pudukauplus.
68. Edgar Masing, Tallinn, Pärnu mnt. 32, esindused peamiselt tehniliste artiklite alal.
69. R. Mauer, Tallinn, Tornimäe 5, segakauba müük autolt.
70. Johannes Miljan, Põltsamaa v., hoonete ja teede ehitustööd.
71. J. Mumm, Hummuli v., Piiri, talurahvatarvetekauplus.
72. Olga Mäekallas, Tallinn, Koidula 30, toiduainetekauplus.
73. Herbert Mühlmann, Pärnu, Pühavaimu 12, raua-, puu- ja puusärgitööstus.
74. Akumulaatori- ja elemenditehas „Lux“ Konstantin Mühler, Tallinn, Jaama 8.
75. Adam Neuhof, Vigala v., Paljasmaa k., segakauplus.
76. Moeäri „Kodu“ J. Niemann, Pärnu, Kalevi 35.
77. Karl Oberschneider, Erra v., Kiviõli, pagariäri.
78. E. Onu, Nõmme, Värava 3, toiduainetekauplus.
79. E. Org, Tartu, Uueturu 24, karusnahakauplus.
80. K. Otter „Toomkohvik“, Tartu, Lossi 4, kohvik.
81. H. Paats, Tallinn, Kalevi 40, toiduainetekauplus.
82. August Pajuste puutööstus, Tallinn, Volta 30—11.
83. Johan Pentlop, Tõrva, Tartu 7, toiduainetekauplus (enne Holdre v. talurahvatarvetekauplus).
84. Tõnis Piiiste, Rakvere, Vaksali 19, plisseerimise-, pilu-, sik-sak ja pesuõmblemisetööstus.
85. Axel Pisa, Tallinn, Küti 13, toiduainetekauplus.
86. S. Pliner, Tallinn, Pärnu mnt. 62, kübaraäri.
87. Sina Putnin, Tartu, Raekoja 9, toiduainetekauplus.
88. K. Puusepp, Tartu, Võidu 17, maiusaineteäri.
89. Aleksander Põld, Salme v., Tiirimetsa as., segakauplus.
90. V. Põllusaar, Tartu, Lootuse 27, veoäri.
91. Soojamaa piimatööstus O. Pärilin & Ko, Sootaga v., Soojamaa.
92. Emma Rander, Tartu, Tähe 132-a, toiduainete- ja piimakauplus.
93. Harald Rannakivi, Jõhvi, Narva mnt. 13, toiduainete- ja koloniaalkauplus.
94. Heinrich Reigermann, Padise (s. o. end. Kloostri) v., Metslõugu k., saeveski.
95. Aleksander Reinson, Tallinn, Kungla 45 (s. o. end. Prii 9) toiduainetekauplus.
96. „Tehno“ u.-ü. P. Reitel & Ko, Tallinn, Pärnu mnt. 30, tööstustarvetekauplus.
97. August Riis, Tallinn, V.-Kalamaja 25, toiduainetekauplus.
98. G. Rosenbladt, Paldiski, J. Poska 31, toiduainetekauplus.
99. Hotell-restoran „Peterburg“ J. Rull, Haapsalu, Turupl. 5.
100. Helene Saliste, Pärnu, Raudteejaam, einelaud.

101. S. Salm, Kuressaare, Kohtu t., toiduainetekauplus.
 102. Schwalbe, Haljala v., segakauplus.
 103. August Sikk, Võru, Võrusoo, koloniaalkauplus.
 104. Aleksander Silm, Linnamäe v., Kurenurme, ahjupotikivi-tööstus.
 105. J. Sisask, Karula v., Vähero as., talurahvatarvetekauplus.
 106. Ossi Sokk, Petseri, Riia 27, kohvik, tee- ja söögisaal.
 107. M. Spasski, Tallinn, Narva mnt. 37, majapidamistarvete- ja värvikauplus.
 108. H. Särg, Harku v., Väana k., segakauplus (ärip. Hella Särg).
 109. V. Särg ja Ko, Tartu, Võidu 10, jahu-, foto- ja elektritarveteäri.
 110. Tõnis Tammisaar, Audru v., Malda k., segakauplus.
 111. Mihkel Tass, Tartu, Võidu 24, raamatu- ja kirjutusmaterjalikauplus.
 112. A. Taub, Tallinn, Viru 23, karusnahkade äri.
 113. R. Tendal, Tallinn, Kappeli 8, liha-kauplus.
 114. Joh. Tiesel, Tõdva v., Rautalu, toiduainetekauplus.
 115. Tiesenhäusen ja Ko, Tallinn, Pikk 28, agentuuräri.
 116. Arnold Tuisk'i linatööstus, Väandra v., Nööri k.
 117. Ida Unt, Tartu, Kalda 25, einelaud.
 118. Oskar Uustre, Pärnu, Kalevi 55, karastavate jookide ja maiustuste kiosk. (Järgneb.)

PÜHJA KINDLUSTUS-AKTSIA-SELTS.

KULUDE-TULUDE ARUANNE 1939. a. KOHTA.

	Elukindlustusharu	Muud harud	Kokku		Elukindlustusharu	Muud harud	Kokku
K U L U D							
Valitsemis- ja ärikulud	8.428.82	43 374.55	51.803.37				
Maksud	2.068.33	17.130.17	19.198.50				
Kahjutasud (välja arvatud elukindlustusharu)	—	99.837.79	99.837.79	Preemiad, poliisimaksud ja porto otsekindlustusvõtj.	81.396.67	340.458.55	421.855.22
Väljam. elukindlust. alal	68.151.80	—	68.151.80	Preemiad edasi-kindlustusvõtjailt	—	33.777.91	33.777.91
Hanke- ja inkassokulud	—	—	—	Komisjonid edasi-kindlustusandjailt	24.042.93	59.990.34	84.033.27
otsekindlustuste alal	2.006.54	19.189.02	21.195.56	Saadud kahjutasud	34.122.11	72.246.51	106.368.62
Komisjon. edasikindl. alal	—	7.086.65	7.086.65	Preemiatagavara	581.920.61	15.247.55	597.168.16
Edasikindlustuspreemiad	51.797.89	296.182.48	347.980.37	Kahjukattetagavara vähenemine	—	405.48	405.48
Preemiatagavara	606.450.64	22.645.69	629.096.33	Saadud protsendid	17.404.33	2.636.03	20.040.36
Arvatud elukindlustusvõtjate divid. tagavarasse	2.558.42	—	2 558.42	Kursikasud	268.80	141.20	410.—
Mahakirjutused	—	119.95	119.95	Sissetulekud endiste aastate mahakirjutuste arvel	—	170.26	170.26
Kursikahjud	—	999.92	999.92	Muud mitm. tulud	2.403.23	707.50	3.110.73
Muud kulud	96.24	1.653.56	1.749.80				
Puhaskasu	—	17.561.55	17.561.55				
Kokku	741.558.68	525.781.33	1.267.340.01	Kokku	741.558.68	525.781.33	1.267.340.01

AKTIVA

Äriseis 31. detsembril 1939

PASSIVA

	Kokku		Kokku
Kassa	4.719.81	Põhikapital	75.000.—
Hoiuarved	216.157.89	Tagavarakapital	7.045.29
Väärtpaberid	6.466.22	Amortisatsioonikapital	14.199.93
Hüpoteegid	28.500.—	Preemiatagavara omal arvel	22.645.69
Laenud elukindlustuspoliiside pantimisel	144.269.50	Elukindlustuse preemiatagavara	606.450.64
Ajatatud preemiad	39 486.74	Kahjukattetagavara	12.398.16
Kindlustusasutised	320.736.50	Elukindlustusvõtjate dividenditagavara	4.662.43
Deebitorid	103.305.62	Kindlustusasutised	98.484.72
Vallasvara	15.521.85	Kreeditorid	1.940.11
Muud aktivad	18.144.87	Muud passivad	41.920.48
		Puhaskasu	17.561.55
	902.309.—		902.309.—

Peakoosolek otsustas 1939. aasta puhaskasu kr. 17.561.55 jaotada järgmiselt:

Aktsionäride dividendiks 10%	Kr. 7.500.—
Juhatusle tantjeemiks	„ 3.000.—
Tagavarakapitaliks	„ 7.061.55
	<u>Kr. 17.561.55</u>

Välisbörsid

	L O N D O N									
	14. III	15. III	16. III	18. III	19. III	20. III	21. III	26. III	27. III	
New York . . .	—	—	—	4.02 ^{1/2} -4.03 ^{1/2}	—	—	—	4.02 ^{1/2} -4.03 ^{1/2}	—	—
Berlin . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Helsingi . . .	265.—	260.—	—	260.—	—	—	255.—	255.—	240.—	—
Stokholm . . .	—	—	—	16.85—16.95	—	—	—	16.85—16.95	—	—
Kopenhaagen . . .	19.87	1.25	19.06	19.25	19.50	19.43	—	18.68	18.25	—
Oslo . . .	—	—	—	17.65—17.75	—	—	—	17.65—17.75	—	—
Riia . . .	19.62	19.50	19.37	19.50	19.75	19.68	—	—	18.37	—
Kaunas . . .	22.—	21.87	21.75	21.87	22.06	22.—	—	—	20.62	—
Amsterdam . . .	—	—	—	7.53—7.58	—	—	—	7.53—7.58	—	—
Pariis . . .	—	—	—	176 ^{1/2} -176 ^{3/4}	—	—	—	176 ^{1/2} -176 ^{3/4}	—	—
Zürich . . .	—	—	—	17.85—17.95	—	—	—	17.85—17.95	—	—
Brüssel . . .	—	—	—	23.60—23.75	—	—	—	23.55—23.70	—	—
Milano . . .	73.75	73.—	72.75	73.25	73.75	—	—	—	70.—	—
Varssav . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Praha . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Budapest . . .	21.—	20.87	20.75	20.87	21.12	—	—	—	19.75	—
Tallinn . . .	15.43	15.37	15.31	15.37	15.50	15.43	—	—	14.62	—
Moskva . . .	—	38.70	—	—	—	—	—	—	—	—
Madrid . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuld p. u. . .	168 sh.	168 sh.	—	168 sh.	168 sh.	168 sh.	168 sh.	168 sh.	168 sh.	168 sh.
Höbe " " . . .	20 ^{11/16}	20 ^{15/16}	—	20 ^{13/16}	20 ^{13/16}	—	20 ^{11/16}	20 ^{1/16}	20 ^{1/4}	—
Plaat. " " . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

	B E R L I N										
	12. III	13. III	14. III	15. III	16. III	18. III	19. III	20. III	21. III	26. III	27. III
London . . .	9.75	9.70	9.70	9.70	9.70	9.70	9.75	9.75	9.75	9.75	9.75
New York . . .	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493
Helsingi . . .	5.05	5.05	5.05	5.05	5.05	5.05	5.05	5.05	5.05	5.05	5.05
Stokholm . . .	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35	59.35
Kopenhaagen . . .	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10	48.10
Oslo . . .	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65	56.65
Riia . . .	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80
Kaunas . . .	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98
Amsterdam . . .	132.35	132.35	132.40	132.40	132.40	132.35	132.35	132.35	132.35	132.35	132.35
Pariis . . .	55.—	55.—	55.—	55.—	55.—	55.—	55.20	55.20	55.20	55.20	55.20
Zürich . . .	55.92	55.92	55.92	55.92	55.92	55.92	55.92	55.92	55.92	55.92	55.92
Brüssel . . .	42.40	42.36	42.30	42.40	42.40	42.40	42.44	42.50	42.50	42.48	42.46
Milano . . .	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10
Praha . . .	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600	8.600
Tallinn . . .	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50	62.50

J. Puhk ja Pojad suurveski saadused

	Kroonid.		Kroonid
Nisupüttü (hinnad on arvatud ühes valge puuvillase kotiga):		Poolsõre	100 kg 42.—
„Sampo“	100 kg 26.—	Sõre	„ 43.—
„Kungla“	„ 30.—	Manna	„ 43.—
„Kalev“	„ 34.—	Rukkijahu	„ 18.00—19.50
„Eesti parem“	„ 40.—	Rukkipüttü	„ 26.00—27.00
„Granular“	„ 37.—	Nisu, pehme — sõre	„ 26.00—43.00
		Kaerahelbed	„ 30.50

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekiri ja hinnad (en gros). 20. III 1940. a.

	Kroonid.		Kroonid
J. Puhk ja Pojad suurveski:			
Jahud: rukki . . . . . 100 kg	18.00—19.50	Raud, sordi . . . . . 100 kg	36.00—38.00
„ püül . . . . . ”	26.00—27.00	„ latt . . . . . ”	36.00—38.00
„ nisu, pehme—sõre . . . . . ”	26.00—43.00	Raudvits . . . . . ”	38.00—44.—
Kaerahelbed (Herkulo) . . . . . 1 kg	—30,5	Raudplekk . . . . . ”	43.00—58.—
A/S. Rotermanni teh.:		„ tsingitud . . . . . ”	66.00—72.00
Jahud: rukki . . . . . 100 kg	18.50	Raudtalad . . . . . ”	32.00—33.00
„ püül . . . . . ”	27.—	Teras, talla, ree . . . . . ”	36.00—38.00
„ nisu, pehme — sõre . . . . . ”	25.50—42.00	„ vedru . . . . . ”	45.00—50.00
Nisu . . . . . ”	23.00	Malm nr. 2 . . . . . ”	—
Rukis . . . . . ”	17.00	Inglitina . . . . . ”	600.00—700.00
Kaerad, sööda . . . . . ”	—	Seatina . . . . . ”	60.00—70.00
Odrad, toidu . . . . . ”	14.—	Vaskplekk, punane . . . . . ”	200.00—260.—
Seemned: ristikhaina, pun., hil. . . . . ”	175.—	Vaskplekk, valge . . . . . ”	180.00—220.—
„ timuti . . . . . ”	—	Tsinkplekk . . . . . ”	90.—137.—
Õli, linaseemned % baas . . . . . ”	—	Masinaõli . . . . . ”	35.50—36.50
Herned, toidu, rohelised . . . . . ”	35.00—45.00	Mootoriõli . . . . . ”	58.00—92.—
Kartulitärklis „Supérieur“ . . . . . ”	33.—	Autoõli, Ameerika . . . . . ”	102.—135.—
„ „Prima“ . . . . . ”	31.—	A/Ü. Eesti Kiviõli põlevkivi küt-	
Siirup, kartuli, 42% . . . . . ”	34.00—36.00	teõli, tsistern . . . . . 1000 kg	60.00—75.—
Glükoos . . . . . ”	34.00—36.00	Tsilindriõli, Ameerika . . . . . 100 ”	—
Margariin, kodumaa . . . . . ”	100.—	Nafta, Vene . . . . . ”	23.00—24.—
Kakao, Hollandi . . . . . 1 kg	1.50—2.50	Petrooleum, Vene, tsist. ja vaadid . . . . . ”	24.00—25.00
Kohv, Rio, Santos jne. . . . . ”	—	„ Ameerika . . . . . ”	—
„ Kesk-Ameerika sordid . . . . . ”	—	Bensiin, Esimese Eesti Põlevkivi-	
Tee, laht., oranž Pekoe, Tseilon . . . . . ”	—	tööst. segabensiin, fr. Kohtla, netto ltr.	—55
Tee, laht., oranž Pekoe, Java . . . . . ”	—	Autobensiin fr. Tallinn . . . . . ”	—55
Sidrunid . . . . . kast	—	A/Ü. Eesti Kiviõli bensiin „Estolin“,	
Apelsinid . . . . . ”	—	tsistern. fr. Tall. ühes teedemaks. . . . . ”	—57
Suhkur, peenike, Inglise . . . . . 100 kg	—	Bensiin, I s., välisbensiin . . . . . ”	—59
„ . . . . . ”	58.50	Pesuosoda, kodumaa . . . . . 100 kg	—
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun		Seebikivi . . . . . ”	36.50—38.00
Irboska ja Narva . . . . . ”	3.20—3.85	Värvid, nigros., vees sulav, välism. 1 kg	—
„ „ Saksa, fr. Tallinn . . . . . ”	—	„ tsinkvalge, välism. 100 ”	61.00—64.00
„ „ Vene „ „ „ . . . . . ”	3.20—3.85	„ tinavalge, kodum. . . . . ”	124.00—130.00
Heeringad: Šoti „Matties“, I sort, tünn	—	„ ooker, välism. . . . . ”	16.00—23.00
Norra . . . . . ”	—	Kunstväetised: fr. Tallinn ja Pärnu	
Liha, sea, I sort . . . . . 1 kg	1.00—1.05	Superfosfaat 18/20% ⁰ , inglise . . . . . 100 kg	—
Liha, looma, I sort . . . . . ”	00.47—00.68	„ „ vene . . . . . ”	—
Õlikoogid, linaseemne . . . . . 100 kg	15.50—16.25	„ „ „ lahti-	
Sojatangud . . . . . ”	—	selt, fr. piir . . . . . ”	6.10
Nisukliid . . . . . ”	10.00	Superfosfaat 18/20% ⁰ , vene kot-	
Maapähklikoogijahu . . . . . ”	—	tides, fr. piir . . . . . ”	7.00—7.25
Kivisüsi, sepa, fr. Tallinn . . . . . 1000 kg	50.00—52.50	Toomasjahu 15 ¹ / ₂ % ⁰ . . . . . ”	—
Kivisüsi, auru, fr. Tallinn . . . . . ”	47.00—48.00	Segafosfaat 22/23% ⁰ . . . . . ”	—
Koks, gaasi, Tallinna gaasivabr. . . . . 1000 kg	80.00	Eesti fosforiit 25/27% ⁰ . . . . . ”	—
Koks, kütte . . . . . ”	80.00	Kaalisool 40% ⁰ . . . . . ”	13.—
Kütteturvas (A/s., „Eesti Turbat.“) . . . . . ”	11.50	Kainiit 14% ⁰ . . . . . ”	—
Turbabrikett fr. vagun Tootsi jaam . . . . . ”	16.50—17.—	Lubisalpeeter 15 ¹ / ₂ % ⁰ . . . . . ”	14.75
Põlevkivi, netto . . . . . ”	9.00	Tšiilisalpeet. 16% ⁰ (terakujuline) . . . . . ”	17.35
Kütteõli, netto . . . . . ”	58.00	Lubiammoonsalpeeter 20,5% ⁰ . . . . . ”	18.85
Raskeõli A. B. C. . . . . 100 kg	7.25	„ „ 16% ⁰ . . . . . ”	13.45
Estobituumen A. B. C. D. E. F.		Väävelhappuammoonium 20,6% ⁰ . . . . . ”	15.—
tünnid br. . . . . ”	9.75	Nitrofoska (14:14:18% ⁰) . . . . . ”	25.50
Asfaltemulsioon . . . . . „netto . . . . . ”	10.25	Põllukips, jahvatatud, fr. Irboska . . . . . ”	—
Asfaltmastik . . . . . ”	5.75	Tsement	
Katuselakk, vaatides, ... „ br. . . . . ”	10.25	Portland, Kunda, pütt 170 kg, fr. Rakvere	—
Fenolaat, ... „netto . . . . . ”	5.25	paberkottides . . . . . 100 kg	2.70
Karboliineum „Estokarbolineum“		Kriit, pestud . . . . . ”	5.20
A. B. C. netto . . . . . ”	8.75—11.75	Kivitorv . . . . . ”	14.00—22.50
Raualakk, netto 100kg	16.75	Puutorv . . . . . ”	21.—
Immutusõli D. C., netto . . . . . ”	6.75—7.75	Lubi, Tallinn, ... 1000 kg	35.—
Maanteeõli . . . . . ”	5.80	„ fr. Tamsalu . . . . . ”	22.—
Viljapuu-karboliineum, netto . . . . . ltr.	00.25	Kips, krohvimise, fr. v. Irboska . . . . . ”	30.—
Mootorpetrooleum, ... kg	00.16	„ krohvimise, fr. v. Tallinn . . . . . ”	40.00—42.00
Mootornafta . . . . . ”	0.11,5	Telliskivi, I s., fr. Tallinn . . . . . 1000 tk.	42.—
Diiselnaftha . . . . . ”	0.11,5	Silikaat, I s., fr. vabrik . . . . . ”	37.00—38.00
Putkamürk „Puttox“ . . . . . ”	1.50		

Tulitikud, originaalkast (5000 toosi)	Kroonid	kast	125.—
Tallanahk, Eesti nahast	1 kg	3.35—3.95	
Tallanahk, Ameerika, I s.	"	3.60—4.25	
Linaseemneõli	100 kg	84.00—87.00	
Värnits	100 kg	84.00—87.00	
Piirit., puh., eksp. (ekskl.v.)fob Tall.h/alk.	45.00—50.00		
Paber, rotatsioon	100 kg	23.20	
Puuvillane riie, Bjas, netto	mtr.	0.60—0.71	
" " Mitkal " "	"	0.46—0.61	
L a m b a v i l l 3. II 1940. a.			
" I sort	1 kg Kr.	7.50	
" II " "	" "	6.60	
" III " "	" "	4.80	

Hinnad koos riikliku juuremaksuga.
 V Õ i . 18. III 1940. a. Tendents: rahulik.
 I sort 1 kg Kr. 2.08, mis on tulnud sisse 4. III—16. III 40
 K a s e i i n . 4. III 1940 a.
 Toorkaseiin I s. 1 kg fr. piimatalus. Kr —.24
 " II " " " " " " " " " " " " —.22
 Tendents: kindel. Noteer. hind on maksav toorkaseini kohta, milles kuivainet 36%.
 L a m b a l i h a 15. III 1940. a.
 Eksporditava värske lambaliha hind Tallinna tapamajades headuse järgi 125 senti kg.
 Hinnad on maksvad, kui jääolud lubavad ekspordida.
 Peekonsigade nädalahinnad Tallinnas 17. III—23. III 40
 Peekonsigade tapakaal:

	I sort	II sort	III sort	IV sort	
60—72 kg	107	102	—	—	
55,5—59 "					
72,5—75 "	102	98	—	Siseturu-	
75,5—80 "	98	Siseturuh.	—	hinnad	

Elussigade hindadeks noteeriti:
 kuni 120 kg raskused 74 s. eluskaalu kg.
 121—160 " " " " " " " " " "
 161 ja raskemad " " " " " " " " " "
 Sead eluskaaluga 90—120 kg, olenevalt transpordivõimastest, võivad minna ekspordiks kas elussigadena või tapetult. Poeginud emiseid ekspordiks vastu ei võeta
 K a n a m u n a d . Tendents: eksportmunadel vaikne.
 15. III 1940. a.
 1 kg eksportmune fr. kogumispunkt Kr. 1.30
 1 " siseturmune " " " " " " " " " " Kr. 1.20
 Kanam. rask. 20—45 gr. 90 snt. kg fr. kogumispunkt.
 Piim. 18. III 1940. a.

Talupidajate poolt müüdava piima hind Tallinnas ühe liitri eest:
 I valiku rööskpiim lahtistes nõudes kauplustele müües . . . . . 14 s. ltr.
 I valiku rööskpiim lahtistes nõudes piimatööstustele müües . . . . . 13 " "
 II valiku rööskpiim lahtistes nõudes kauplustele müües . . . . . 12 " "
 II valiku rööskpiim lahtistes nõudes piimatööstustele müües . . . . . 11 " "
 Juust 11. III 1940. a. Tendents: kindel.
 Juustu hind noteeriti ilma riikliku juuremaksuta fr. Tallinn.
 Sissetuln. juustu vanadus peab olema vähem 120 päeva
 Eksportjuust: Siseturujuust

Šveitsi juust kuni 80-kg ratas	ja üle	Šveitsi	1.32
sort 12 A 133 senti kg	143 s. kg	Edami	1.30—1.35
" 12 B 130 " "	140 " "	Backst.	1.15—1.25
" 11 A 125 " "	135 " "	Tilsiti	1.15—1.25
" 11 B 122 " "	132 " "		
" 10 A, B, C 128 " "	128 " "		
	Konserv.	35% rasva	115—140
		45%	135—200
		50%	210

L i n a d . 15. III 1940. a. Tendents: vaikne.
 Lina kokkuostuhinnad sentides ühe kg eest franko kokkuostja ladu riiklike standardsortide alusel (s. o. sortide eest, mis vastavad Põllutööstusministeeriumi

lina väljaveo kontrolli nõuetele nii omaduste kui ka harimise ja sidumise poolest):

	Petseri- ja Võrumaal Kroonid	Mujal Eestis
Lina, ristna R	198	188
hoffsdreiband HD	189	179
dreiband D	180	170
ordinäärdreiband OD	171	161
liivi ordinäärdreiband LOD	162	152
takupraak H	153	143
Takud I	1 kg	133
" II	"	123
" III	"	111
" IV	"	96
" ehituse	"	20—25

K a r t u l i d : 16. III 1940. a. Tendents: püsiv.
 1. Söögikartul:
 Virurannal . . . . . kv. Kr. —
 Läänerannal . . . . . " 4.75—5.—
 2. Seemnekartul: „Majesteet“ " " "
 „Eesti kollane“ . . . . . " " "
 „Varajane kollane“ . . . . . " 5.00—5.25
 „Bintje“ . . . . . " 4.75—5.—
 „Jorgi hertsog“ . . . . . " 6.—
 Tunnustatud I klassi seemnekartul.

3. Tööstuskartul: tärklikevabrikuis — tärklike kg Põhja-Eesti piiritusevabrikuis 16—18 s. " " või kv. Kr. 3.30—3.60

K a l a d . 18. III 1940. Ekspordikõlvulised fr. rannik. Lõhe marjaga, värske, kaal alat. 6 kg. kg snt. — Lõhe niisaga, värske, kaal alat. 6 kg " " — Tendents: kindel.

Angerjas, elus, rändangerjas, kaal alates 400 g — —do— elus paigaangerjas . . . . kg snt.
 Tendents:
 Koha, värske, alates 38 cm. kuni 1 kg " " 75
 Koha, kaal 1—3 kg Tend.: kindel. " " 100
 Haug, elus, sumpades kg . . . . . " " —
 Haug, mere, värske, valik $\frac{1}{2}$ —3 kg Tend. kin. " " 65
 Haug, järve, " " " " " " " " " " 63
 Ahven, värske, alat. 150 g " " " " " " " " " " 36
 Ahven, 60—150 g " " " " " " " " " " —
 Tursk, värske, sula, kaal alat. 1 kg Tend. " " 11,5
 kind., roogitud, ilma peata, kaal alates 650 gr . . . . . " " 20

A i a s a a d u s e d . 20. III 1940. a.
 Õunad: ekspordikõlvulised, fr. Tallinn, pakkimiskuludeta fr. kokkuostupunkt: sügissordid . . . . . — talvesordilised: I valik . . . . . —60 II " " " " " " " " " " —50
 Tendents: tõusev.

Jõhvikad: ekspordikõlvulised, franko kokkuostupunkt, pakkimiskuludeta . . . . . — Tendents:
 Kurgid: konservitud, plekknõudes à 5 kg neto fr. ladu Tallinn . . . . . 2.70 toos
 Tendents: rahulik.

Sigurid: ekspordikõlvulised, fr. kokkuostupunkt, pakkimiskuludeta . . . . . — Tendents:
 Sibulad: ekspordikõlvulised, fr. kokkuostup. — Tendents:

T o o r n a h a d 15. III 1940. a.
 Hinnad olid maksvad vastuvõtupunkt 18. III—24. III 1940. a.
 Hobusenahad: soolatud, 17 kg ja üle; värsked 20 kg ja üle. . . . . Kr. 16.— tükki soolatud, alla 17 kg; värsked, alla 20 kg . . . . . " 11.00 " praak. . . . . " 6.00 " Tendents: kindel.

Veisenahead:	
pullinahad värsked I	Kr. 1.20 kg
" " II	" 1.08 "
lehma- ja mullikanahad värsked I	" 1.— "
" " " II	" —.90 "
" " " praak	" —.75 "
pullinahad soolatud I	" 1.43 "
" " II	" 1.29 "
lehma- ja mullikanahad soolatud I	" 1.20 "
" " " II	" 1.08 "
" " " praak	" —.90 "

Tendents: kindel.

Vasikanahad: kerged, värskelt kuni	
3½ kg ja kuivad	5.50 tükk
rasked, värskelt kuni 3½ kg ja üle	1.75 kg
praak	4.00 tükk

Tendents: kindel.

Lambanahad:	
I OJ	Kr. 6.00 tükk
II J	5.00 "
III L	4.00 "
IV K	3.00 "
V praak	1.50 "

Tendents: kindel.

Karusnahad 15. III 1940.

fr. vastuvõtupunkt.

I. Kasvanduse karusnahad	Kr. — tk.
II. Jahi-karusnahad: Tendents:	
metsjänes, täisväärt. vaikne (1/1)	0.50 "
punane rebane (1/1)	18.— "
tuhkur (1/1)	9.— "
nirk (1/1)	2.75 "
orav (1/1)	—.90 "
naarits (1/1)	24.— "
mäger (1/1)	3.50 "

III. Hõberebasenahad:

1) mustad ja tumedad, täisväärt. (1/1) Kr.	tk.
2) ¼ hõbe " (1/1) "	" "
3) ½ " " (1/1) "	" "
4) ¾ " " (1/1) "	" "
5) täishõbe, " (1/1) "	" "
6) vigastatud " —	" "

Tendents:

Metsamaterj. hinn. fr. laduplats Tallinn. 13. III 1940.	
Palgid: kuusk ja mänd . . . . . thm. kr.	16.00—19.00
Plokk-palgid . . . . . " "	30.00—33.00
Pakud: kuusk . . . . . " "	12.—
" mänd . . . . . " "	12.—
Paberipuud — sulfiit . . . . . r.-m.	10.00—12.00

Paberipuud — sulfaat, fr. Kehra laduplats, 75% kooritud r.-m. kr.	7.—
Paberipuud — sulfaat, fr. Kehra laduplats, 30% kooritud . . . . . kr. rm.	6.20
Paberipuud—sulf.-haab. fr. Kehra laduplats, 30% kooritud . . . . . r.-m. Kr.	—
Toepuud . . . . . " "	8.00—9.00
Pakud: kask . . . . . thm. "	17.00—30.00
lepp I sort . . . . . " "	35.00
" II " . . . . . " "	19.00
haab I " . . . . . " "	35.00
" II " . . . . . " "	25.00
saar . . . . . " "	20.00—32.00
Prussid . . . . . thm. "	34.00—38.00

Saetud materjal: plangud + 25% laudu: alus 7":

" kuusk u/s . . . . . " "	39.00
" IV sort. . . . . " "	35.00
" mänd u/s . . . . . " "	38.00
" IV sort. . . . . " "	34.00
Kastilauad . . . . . " "	50.00—60.00
Krohviistud . . . . . tk.	—
Liprid 25 cm × 25 cm × 272 cm " "	—

Tendents: kindel.

P r a h i d.

L i n a

Tallinn — Stettin . . . . . 1000 kg Rmk.	24.00
" — Gent . . . . . 1016 " sh.	—
" — Dundee . . . . . " "	—

Puumaterjalid.

Standard

Tallinn — London . . . . . " sb.	—
" — Hull . . . . . " "	—
" — Manchester . . . . . " "	—
" — Grangemouth . . . . . " "	—
" — Belfast . . . . . " "	—
" — Dundee . . . . . " "	—
" — Antwerpen . . . . . " "	—
" — Gent . . . . . " "	—
" — Rotterdam . . . . . " "	—
" — Amsterdam . . . . . " "	—

Segakaup.

Tallinn — Stettin . . . . . 1000 kg Rmk.	14.40—54.—
" — London . . . . . 1016 kg sh.	—
" — Stokholm . . . . . 1000 kg Rkr.	20.00—100.—
" — Stettin, või . . . . . tünn Rmk.	1.50
" — London . . . . . " sh.	—

Kartulid.

Tallinn—Stokholm . . . . . 1000 kg Ekr.	30.—
---	------

Toiduainete turg

London 27. III 40.

Bacon, kaal 112 Ingl. naela. sh. 113/6

Nisu, kaal — 496 Ingl. n. = 225 kg.

Northern Manitoba . . . . . sh. 32/3

31. I—28. II 40.

Jahu, kaal — 140 Ingl. n. = 62,5 kg
Good Canadian sh 12/-

31. I — 28. II 40.

Odrad, kaal — 112 Ingl. n. = 50 kg „ 8/-

Kaerad, „ „ „ = 50 kg „ 11/-

Linad, cif per tn.

Livonian, Basis Risten . . . . . £ —

27. III 40.

Või. Manchester.

Eesti . . . . . maks. sh. 143/-

H a m b u r g.

Nisu.

Sisemaa, 50 kg eest. . . . . Rmk. noteerimata

Manitoba I, cif 100 kg eest term. \$ „

Hard Atlantic . . . . . " „

Rukis, 1000 kg eest.

La Plata, Hamburgis. . . . . sh. „

" „ Amsterdamis. . . . . " „

Suhkur.

Toores . . . . . sh. „

Belgia . . . . . " „

Hollandi . . . . . " „

Riis, Burmah II . . . . . Rmk. „

KINDLUSTUSAKTSIASELTS

EESTI LLOYD

Aktiva	Äriseis 31. detsembril 1939. a.	Passiva	
Kassa	23.835.51	Aktiakapital	80.000.—
Hoiuarved	372.692.04	Tagavarakapital:	
Väärtpaberid	244.102.75	harilik	25.500.—
Hüpoteegid	484.900.—	sõjaohukindlust.	28.500.—
Laenud elukindlustuse poliiside pantimisel	360.913.99	Erikapital — ametnikkude puhkekodu fond	10.000.—
Ajatatud preemiad	141.457.93	Amortisatsioonikapital	20.286.62
Kinnisvarad	328.075.—	Preemiatagavara omal arvel	126.900.—
Kindlustusasutused	67.226.39	Elukindlustuse preemiatagavara omal arvel	1.579.720.94
Deebitorid	116.547.67	Kahjukatte-tagavara	44.531.60
Vallasvara	36.633.16	Elukindlustusvõtjate dividenditagavara	54.647.98
Muud aktivad:		Kindlustusasutused	204.219.78
vekslid	43.367.94	Kreeditorid	6.078.92
maja ehit. arve	5.579.58	Muud passivad	47.835.15
muud	19.637.45	Puhaskasu	16.748.42
	<u>Kokku: Kr. 2.244.969.41</u>		<u>Kokku: Kr. 2.244.969.41</u>

Kulud	Kulude ja tulude aruanne 1939. a. kohta.	Tulud	
Valitsemis- ja ärikulud	205.929.75	Preemiad, poliisimaksud ja porto otsekindlustusvõtjailt	1.698.658.54
Maksud	24.662.69	Preemiad edasikindlustusvõtj.	99.541.77
Kahjutasud	601.653.69	Komisj. edasikindlustusandjailt	137.724.42
Väljamaksud elukindlustusalal	122.014.75	Saadud kahjutasud	455.704.25
Hanke- ja inkassok. otsek. alal	116.797.88	Preemiatagavara	1.536.615.22
Komisjonid edasikindl. alal	15.408.76	Kahjukatte-tagavara vähenem.	1.790.12
Edasikindlustuspreemiad	1.124.686.27	Kinnisvara kasutamine	20.794.50
Preemiatagavara	1.706.620.94	Saadud protsendid	79.702.03
Arvatud elukindlustusvõtjate dividenditagavarasse	36.000.—	Kursikasud	3.604.61
Arvatud tagavara- ja erikapit.	38.500.—	Sissetulekud eelmiste aastate mahakirjutuste arvel	333.49
Kinnisvara kasutamine	15.048.96	Muud mitmesugused tulud	2.776.77
Mahakirjutused	2.803.31	Puhaskahju	—
Kursikahjud	2.814.64		
Muud kulud	7.555.66		
Puhaskasu	16.748.42		
	<u>Kokku: Kr. 4.037.245.72</u>		<u>Kokku: Kr. 4.037.245.72</u>

A. Aavelaid,
pearaamatupidaja.

V. Päts,
juhatuse liige ja üldvolinik.

J. Puhk,
juhatuse esimees.

K. Sule,
aktuaar.

P. Lestla,
asjaajaja-direktor.

A. Tofer, A. Lossman, F. Kask,
juhatuse liikmed.

”PÄEVALEHT“

ON ISESEISEV, LEVINUIM JA LOETA-
VAIM PÄEVALEHT EESTIS, SUURIM
NING KASULIKEM KUULUTAMISE LEHT

LASTE RÕÕM

— LOETAVAIM LASTE AJAKIRI

SUURED NING TÄIELISED

RAAMATU- JA KIRJUTUS- MATERJALIDE KAUPLUSED

KIRJANDUSE- JA PABERILAOD

TÄIELISIM

GRAAFIKATÖÖSTUS

TRÜKIKODA TSINKOGRAAFIA

LITOGRAAFIA KÖITEKODA

TALLINNA EESTI KIRJASTUS-ÜHISUS

TALLINN, PIKK TÄN. 2, OMA TELEFONI KESKJAAM NR. 428-83